

ایران توشه

- رانلور نمونه سوالات امتحانی

- رانلور گام به گام

- رانلور آزمون گاج و قلم چی و سنجش

- رانلور فیلم و مقاله انگلیزی

- رانلور و مشاوره

IranTooshe.Ir

@irantooshe

IranTooshe

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)										
۰/۲۵	۱- هریک از ویژگی‌های شعری زیر مربوط به کدام شاعر دوره بیداری است؟ الف) شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن بود، در روزنامه « نسیم شمال » به چاپ می رسید.										
۰/۲۵	ب) عرصه هنری وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثر داشت. ۲- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.										
۰/۲۵	الف) قائم مقام فراهانی احیا کننده نثر فارسی است و « » مهم‌ترین اثر اوست.										
۰/۲۵	ب) در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان را برگزید.										
۰/۲۵	۳- « شعر نو تغزلی » در کدام دوره ادبیات معاصر به گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود تبدیل شد؟ الف) دوره دوم (ب) دوره چهارم (ج) دوره سوم (د) دوره اول										
۰/۷۵	۴- نام آثار را درستون « الف » به پدیدآورندگان آثار درستون « ب » وصل کنید. (درستون « ب » یک مورد اضافی است).										
	<table><tr><td>« الف »</td><td>« ب »</td></tr><tr><td>الف) منظومه حیدر بابایه سلام</td><td>۱- حسن مقدم</td></tr><tr><td>ب) جعفر خان از فرنگ برگشته</td><td>۲- قیصر امین پور</td></tr><tr><td>ج) در کوچه آفتاب</td><td>۳- محمدحسین بهجت تبریزی</td></tr><tr><td></td><td>۴- موسوی گرمارودی</td></tr></table>	« الف »	« ب »	الف) منظومه حیدر بابایه سلام	۱- حسن مقدم	ب) جعفر خان از فرنگ برگشته	۲- قیصر امین پور	ج) در کوچه آفتاب	۳- محمدحسین بهجت تبریزی		۴- موسوی گرمارودی
« الف »	« ب »										
الف) منظومه حیدر بابایه سلام	۱- حسن مقدم										
ب) جعفر خان از فرنگ برگشته	۲- قیصر امین پور										
ج) در کوچه آفتاب	۳- محمدحسین بهجت تبریزی										
	۴- موسوی گرمارودی										
ب	سبک شناسی (۲ نمره)										
۰/۵	۵- درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. الف) زبان و واژگان شعری در قضايد دوره انقلاب به سبک خراسانی نزدیک است.										
۰/۲۵	ب) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب ، ابتدا اجتماعی و در مرحله بعد سیاسی بود. ۶- بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان چه بود؟ الف) توجه به مردم (ب) تعلیم و تربیت جدید (ج) آزادی (د) قانون										
۰/۲۵	۷- پرسش‌های کوتاه پاسخ : الف) نمونه‌ای از تخیلات سرایندگان پیشین را در اشعار کدام شاعر دوره بیداری می‌توان دید؟ ب) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه چیست؟										
۰/۵	۸- همه گزینه‌ها « سطح ادبی » شعر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی را نشان می‌دهد ، به جز گزینه الف) علاوه بر قالب‌های سنتی ، قالب نیمایی و سپید پر کاربرد است.										
۰/۵	ب) صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل نیستند. ج) گرایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می‌شود . د) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی زمینی است .										
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »										

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج	موسیقی شعر (۶ نمره)	
	۹- با توجه به جمله های زیر، مورد درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید. الف) در مصراع : « همه کارم ز خود کامی به بد نامی کشید آخر » شاعر از اختیار زبانی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) استفاده کرده است. ب) با توجه به علامت های هجایی، رکن « سوی دلم » « U - U - U » شاعر از اختیار روزنی (قلب - ابدال) استفاده کرده است. ۱۰- وزن کدام بیت « ناهمسان » است آن را مشخص کنید ؟ الف) سعدی نظرا از رویت کوتاه نکند هرگز و ر روی بگردانی، در دامن آویزد ب) از کرده خوشتن پیشمانم جز توبه ره دگر نمی دانم ۱۱- واژه های « که » (U) و « نیست » (U-) در کجای مصراع با کلمه « بد » (-) برابر است؟ این اختیار از کدام نوع است؟ ۱۲- پس از تقطیع هجایی و تعیین وزن بیت زیر، اختیارات « وزنی » به کار رفته در آن را بنویسید. دست در دامن مولا زد در که علی بگذر و از ما مگذر ۱۳- « پایه های آوایی » و « وزن » یک مصراع از بیت زیر را تعیین کنید و « نام بحر » آن را بنویسید. به سوزی ده کلامم را روایی کر آن گرمی کند آتش گدایی ۱۴- شعر زیر، در چه قالبی سروده شده است؟ دو مورد از ویژگی این نوع شعر را بنویسید. چون درختی در صمیم سرد و بی ابر زمستانی هر چه برگم بود و بارم بود هر چه از فر بلوغ گرم تابستان و میراث بهارم بود؛ هر چه یاد و یادگارم بود، ریخته است.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱/۵ ۲/۲۵ ۰/۷۵
د	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
	۱۵- در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟ الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل ب) سپهد فرستنده را گفت گرم ج) در نیابد حال پخته هیچ خام د) تویی بهانه آن ابرها که می گریند ۱۶- بیت زیر، کدام آرایه ادبی را نشان می دهد ؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید. نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لا فتی را	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۸/۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۵	۱۷- در بیت زیر، آرایه «تضمین» را مشخص کنید؛ حافظ از شعر کدام شاعر تضمین کرده است؟ خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی ۱۸- با توجه به بیت‌های زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید. ۱- دل و کشورت جمع و معمور باد! ز ملکیت پراکندگی دور باد! ۲- افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه زمن، شمع زمن، گل زمن آموخت الف) نوع «لف و نشر» بیت اول تعیین کنید. ب) در بیت دوم «لف سوم» و «نشر دوم» را بیابید و بنویسید. ۱۹- در کدام یک از بیت‌های زیر، آرایه «متناقض نما» دیده می‌شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) زکوی یار می‌آید نسیم باد نوروژی ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل بر افروزی ب) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه گیل نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد ۲۰- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت «ب» یک مورد اضافه است.»	
۰/۲۵	الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشاند. ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است	۰/۲۵
۰/۲۵	۱- اسلوب معادله ۲- ایهام ۳- حسن تعلیل ۴- حس آمیزی	۰/۲۵
۰/۵	۲۱- در بیت: «چنان سایه گسترد بر عالمی / که زالی نیندیشد از رستمی» الف) در کدام واژه آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه «تناسب» دارد؟	۰/۵
۰/۵	۲۲- در بیت: «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ادبی به کار رفته است؟ الف) تمثیل ب) متناقض نما ج) اسلوب معادله د) حسن تعلیل	۰/۵
۰/۵	۲۳- در همه گزینه‌ها به جز گزینه آرایه «اسلوب معادله» به کار رفته است. الف) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید ب) نیست پروا تلخکامان را ز تلخی‌های عشق آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است ج) عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت که چندین گل اندام در خاک خفت د) بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود پسته بی‌مغز چون لب واکند، رسوا شود	۰/۵
	«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

هـ)	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۱	۲۴- با توجه به شعر زیر از «احمد عزیزی» به سؤالات پاسخ دهید.	
۰/۵	یاس بوی مهربانی می دهد	عطر دوران جوانی می دهد
۰/۵	یاس ها یادآور پروانه اند	یاس ها پیغمبران خانه اند
	حضرت زهرا دلش از یاس بود	دانه های اشکش از الماس بود
	داغ عطر یاس زهرا زیر ماه	می چکانید اشک حیدر را به چاه
	عشق محزون علی، یاس است و بس	چشم او یک چشمه الماس است و بس
	الف) یک تشبیه «بلیغ اسنادی» و یک تشبیه «بلیغ اضافی» را در شعر بیابید و بنویسید.	
	ب) دو مورد از ویژگی های فکری شعر بالا را بنویسید.	
	۲۵- دو مورد از ویژگی های زبانی شعر زیر از «اخوان» را بیابید و بنویسید.	
	سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی، / به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است.	
	۲۶- با توجه به متن زیر از «عبدالحسین زرین کوب» به پرسش ها پاسخ دهید.	
	این تنگ عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می یافت.	
۰/۵	الف) یک کنایه در متن بیابید و معنی آن را بنویسید.	
۰/۲۵	ب) رابطه بین واژه های «تنگ عیشی و تمتع» چیست؟	
	۲۷- با توجه به متن «باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمز پوش می بیند، دلش می تپد، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد، هی می گوید: «امان از همنشین بد».	
	«چرند و پرند ده خدا»	
۰/۷۵	الف) سه مورد از «ویژگی های زبانی» نثر دوره بیداری را بنویسید.	
۰/۵	ب) دو مورد از «ویژگی های فکری» متن بالا را بنویسید.	
۲۰	سر بلند و پیروز باشید.	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۵			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu			
ردیف	نمره				
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲نمره) الف) سید اشرف الدین گیلانی ۰/۲۵ ص ۱۵ (ب) عارف قزوینی ۰/۲۵ ص ۱۶ ۰/۵				
۲	الف) منشآت ۰/۲۵ ص ۱۹ (ب) زبان محاوره ۰/۲۵ ص ۱۵ ۰/۵				
۳	گزینه (ج) / دوره سوم ۰/۲۵ ص ۶۹ ۰/۲۵				
۴	الف- «۳» (سید محمد حسین بهجت تبریزی) ۰/۲۵ ص ۷۱ (ب) «۱» (حسن مقدم) ۰/۲۵ ص ۷۳ ۰/۷۵ ج- «۲» (قیصر امین پور) ۰/۲۵ ص ۷۷				
۵	(ب) سبک شناسی (۲نمره) الف) درست ۰/۲۵ ص ۹۹ (ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۱۰۱ ۰/۵				
۶	گزینه «د» یا قانون ۰/۲۵ ص ۴۴ ۰/۲۵				
۷	الف) میرزاده عشقی ۰/۲۵ ص ۴۳ (ب) حضور راوی سوم شخص ۰/۵ ص ۴۶ ۰/۷۵				
۸	گزینه «د» یا معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره های آغازین شعر فارسی زمینی است. ۰/۵ ص ۹۷ ۰/۵				
۹	(ج) موسیقی شعر (۶نمره) الف) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ۰/۲۵ ص ۵۱ (ب) قلب ۰/۲۵ ص ۸۵-۸۶ ۰/۵				
۱۰	«ب» یا از کرده خویشتن پشیمانم/ جز توبه ره دگر نمی دانم (مفعول مفاعیلن مفاعیلن یا مستفعل فاعلاتن مستفعل) ۰/۵ ص ۲۴ ۰/۵				
۱۱	در هجای پایان مصراع ۰/۲۵ اختیار وزنی ۰/۲۵ ص ۸۶ ۰/۵				
۱۲	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱/۵ وزن: فاعلاتن، فَعِلَاتن فَعِلن ۰/۲۵ آوردن «فاعلاتن» به جای فعلاتن در رکن اول مصرع اول ۰/۲۵ و ابدال (در رکن پایانی مصرع اول: شاعر به جای دو هجای کوتاه کنار هم، یک هجای بلند آورده است). ۰/۲۵ ص ۸۶				
۱۳	پایه های آوایی ۰/۷۵ نشانه های هجایی وزن شعر ۰/۷۵ نام بحر ۰/۷۵ هزج مسدس محذوف ص ۱۰۸ ۲/۲۵				
۱۴	قالب نیمایی (نو) ۰/۲۵ وزن عروضی دارد؛ اما کوتاهی و بلندی مصراع ها و نیز تعداد هجاها برابر نیست. همچنین تعداد وزن واژه های هر بخش آن یکسان نیست مثلاً در یک مصراع می توان یک فاعلاتن آورد و در مصراع دیگر، دو یا سه یا چهار؛ یا حتی می توان نیمی از یک وزن واژه را در یک مصراع قرار داد. ۰/۵ ص ۱۰۵ - ۱۰۶ ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم				

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۵			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu			
ردیف	نمره				
۱۵	(د) زیبایی شناسی (۶ نمره) الف) مراعات نظیر (تناسب) ۰/۲۵ ص ۲۹ (ب) حس آمیزی ۰/۲۵ ص ۱۱۳ (ج) تضاد ۰/۲۵ ص ۶۳ (د) حسن تعلیل ۰/۲۵ ص ۱۱۲				
۱۶	تلمیح ۰/۲۵ شاعر به حدیث: « لا فتی إِلَّا علی لا سیفَ إِلَّا ذوالفقار » اشاره کرده است. ۰/۵ ص ۳۱				
۱۷	« بوی جوی مولیان آید همی » ۰/۲۵ مصرعی از شعر «رودکی» را تضمین کرده است. ۰/۲۵ ص ۳۲				
۱۸	الف) مرتّب ۰/۲۵ (ب) لف سوم :جامه دیدن، نشر دوم: شمع ۰/۵ ص ۶۲ و ۵۸				
۱۹	«الف» ۰/۲۵ باد خاموش کننده چراغ است اما در اینجا از باد مدد می خواهد که چراغ را روشن کند ۰/۵ ص ۶۳				
۲۰	الف) (۳) «حسن تعلیل» ۰/۲۵ ص ۱۱۳ (ب) (۴) «حس آمیزی» ۰/۲۵ ص ۱۱۶ (ج) (۲) «ایهام» ۰/۲۵ ص ۹۰				
۲۱	الف) زال ۰/۲۵ (ب) رستم ۰/۲۵ ص ۹۱				
۲۲	گزینه «د» یا حسن تعلیل ۰/۵ ص ۱۱۲ و ۱۱۳				
۲۳	گزینه ج «یا عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت/ که چندین گل اندام در خاک خفت ۰/۵ ص ۱۱۵ تا ۱۱۷				
۲۴	هـ) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) الف) یاس ها پیغمبران خانه اند، حضرت زهرا دلش از یاس بود، دانه های اشکش از الماس بود تشبیه بلیغ اسنادی ۰/۵ دانه های اشک، چشمه الماس تشبیه بلیغ اضافی ۰/۵ (یا هر مورد مشابه دیگر) (ذکر یک مورد برای هر کدام کافی است) ب) ویژگی فکری: شعر صمیمی است و سادگی کلام در آن دیده می شود. عشق به ائمه و تکریم حضرت زهرا و حضرت علی و قداست و پاکی آن ها. توجه به اسوه های تاریخ اسلام، مظلومیت حضرت علی (ع) و حضرت زهرا (س) (ذکر دو مورد کافی است). ۰/۵ ص ۸۱				
۲۵	کهنه گرایی، به کار گیری ترکیبات زیبا و خوش آهنگ، برخی کاربردهای نحوی به سبک خراسانی است، زبان شعر نمادین است، بیان روایی داستانی - حماسی است، به شیوه بلاغی گفته شده، تقدّم مفعول (ذکر دو مورد کافی است) ۰/۵ ص ۷۲				
۲۶	الف) خشک دستی کنایه از خساست ۰/۵ (ب) تنگ عیشی و تمتّع : تضاد ۰/۲۵ ص ۱۰۳				
۲۷	الف) زبانی: زبان نثر ساده و قابل فهم است. - جمله ها کوتاه - در ساختار و ترکیب دستوری کلام، جمله ها درست تر و با طبیعت زبان هم آهنگ تر می شود. - بهره گرفتن از واژه های غربی مانند: ژاندارم - کاهش عبارتهای وصفی دور و دراز اصطلاحات عامیانه و ترکیبات کنایی مردمی نزدیک به زبان کوچه و بازار در نثر به کار رفته است. (ذکر سه مورد) ۰/۷۵ ص ۶۵ ب) فکری: دهخدا با هوشیاری با زبان طنز و تمسخر به جنگ با مفاسد اجتماعی زمان خود می رود و از تجددخواهی، نوگرایی، آزادی طلبی با هدف تأثیر پذیری بر عامه مردم سخن می گوید. اثرش نوعی نقد اجتماعی و طنز سیاسی به شمار می رود. (ذکر دو مورد) ۰/۵ ص ۶۵				
۲۰	" در پایان، نظر همکاران گرامی در بخش نقد و تحلیل نظم و نثر صائب است "				

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۰ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)

الف

تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

۰/۲۵

۱- چرا ادبیات دوره بیداری - به ویژه شعر - زبان محاوره را برگزید؟

۰/۲۵

۲- کدام مورد از آثار محمد تقی بهار (ملک الشعرا) نیست؟

الف) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (ب) تاریخ تطوّر نظم فارسی

ج) سبک شناسی (د) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی

۰/۲۵

۳- شهریار از کدام شاعر غزل سرای نامی ایران ، تأثیر فراوان پذیرفته است؟

الف) سعدی (ب) حافظ (ج) خواجوی کرمانی (د) مولوی

۰/۷۵

۴- نام آثار در ستون «الف» را به پدید آورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)

«الف»	«ب»
الف) مدار صفر درجه	۱- مهدی اخوان ثالث
ب) ضیافت	۲- احمد محمود
ج) آخر شاهنامه	۳- سید علی موسوی گرمارودی
	۴- سید مهدی شجاعی

ب

سبک شناسی (۱/۵ نمره)

۰/۷۵

۵- درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.

الف) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می پردازد.

ب) در سطح ادبی نثر دوره بیداری ، صنایع ادبی از نثر جدا می شود و نثر در خدمت بیان و خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می گردد.

ج) از بازرترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری توجه به تعلیم و تربیت جدید بوده است.

۰/۷۵

۶- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.

الف) گرایش شاعران دوره بیداری به قالب های کم کاربرد مانند: مستزاد و چهارپاره ، زمینه را برای ظهور فراهم کرد.

ب) در نثر دوره بیداری عبارتهای وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بیجا در نامه ها و نوشته ها می یابد.

ج) نثر دوران مشروطه با ویژگی هایی چون نوگرایی ، تجدیدخواهی و آزادی طلبی و با هدف گسترش یافت.

ج

موسیقی شعر (۵ نمره)

۱

۷- مشخص کنید وزن کدام مصراع «همسان» و کدام «ناهمسان» است؟

الف) هرگز کسی به خوبی ، چون یار ما نباشد (ب) عاقبت گرگ زاده گرگ شود

« ادامه سؤالات در صفحه دوم »

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۷۵	۸- برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد ؟ چرا ؟ « تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف از ما نیست که از دیده چه ها رفت » الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ب) مستفعل مستفعل مستفعل مُستف	۰/۲۵												
۰/۲۵	۹- وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است ؟ « ما نصیحت به جای خود کردیم روزگاری در این به سر بردیم » الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ب) فاعلاتن فاعلن فع لن ج) مستفعل فاعلاتن فع لن د) مستفعلن مفاعیل مستفعلن	۰/۲۵												
۰/۷۵	۱۰- با توجه به بیت « اگر آن تُرک شیرازی به دست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را » الف) اختیار « حذف همزه » در کدام هجای بیت صورت گرفته است ؟ ب) « تغییر کمیت مصوت ها » را در هجاهای بیت مشخص کنید.	۰/۷۵												
۲	۱۱- پس از تقطیع هجایی بیت زیر « دو اختیار روزنی » به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید. « به که ز بهر سخن برنگشاید زبان گر نتواند که مرد سخن به پایان بُرد »	۲												
د	زیبایی شناسی (۵ نمره) ۱۲- در هریک از بیت های گروه « الف » کدام آرایه ادبی گروه « ب » به کار رفته است ؟ (قسمت « ب » یک مورد اضافه است).	۱												
	<table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو</td><td>۱- تلمیح</td></tr><tr><td>ب) به شهر عشق منم شهر یار چون حافظ</td><td>۲- لف و نشر</td></tr><tr><td>ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود</td><td>۳- تناقض</td></tr><tr><td>د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری</td><td>۴- مراعات نظیر</td></tr><tr><td></td><td>۵- تضمین</td></tr></table>	الف	ب	الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	۱- تلمیح	ب) به شهر عشق منم شهر یار چون حافظ	۲- لف و نشر	ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود	۳- تناقض	د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	۴- مراعات نظیر		۵- تضمین	
الف	ب													
الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	۱- تلمیح													
ب) به شهر عشق منم شهر یار چون حافظ	۲- لف و نشر													
ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود	۳- تناقض													
د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	۴- مراعات نظیر													
	۵- تضمین													
۰/۵	۱۳- آرایه های شاخص هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید و بنویسید. الف) ز دیوارها خشت و از بام سنگ به کوی اندرون تیغ و تیر و خدنگ (اغراق - مراعات نظیر) ب) باز آی که در غم تو ما را چشمی و هزار چشمه آب است (مراعات نظیر - اغراق)	۰/۵												
۰/۵	۱۴- انواع « لف و نشر » را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هر چه بدانی مگوی ، هر چه توانی مکن ب) ذکر رخ و زلف تو دلم را وردی است که صبح و شام دارد	۰/۵												
۱	۱۵- در ابیات زیر، بخش هایی را که نشان دهنده آرایه های « تضاد » و « تناقض » است، مشخص کنید و برای تشخیص هر مورد دلیل بیاورید. الف) تأمل کنان در خطا و صواب به از ژاژ خایان حاضر جواب ب) چشم دل باز کن که جان بینی و آن چه نادیدنی است آن بینی	۱												
۰/۵	۱۶- کدام آرایه ادبی ، مناسب ترین ابزار برای تصویر آفرینی در حماسه است ؟ این آرایه را در بیت زیر بیابید. چو بوسید پیکان سرانگشت اوی گذر کرد بر مهره پشت اوی	۰/۵												
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »													

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۷۵	۱۷- در شعر زیر، کدام واژه دارای ایهام است؟ معانی آن را بنویسید. « ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او شغاد ، آن نابردار بود . »	۰/۷۵
۰/۷۵	۱۸- با توجه به « ایهام تناسب » به کار رفته در بیت زیر: « ز شور عشق ، دل خویش چون سبک سازیم نمک جدا به چه تدبیر از این کباب کنیم » الف) واژه « شور » در این بیت به معنی است ؛ و معنی دیگر آن « » است . ب) در معنایی که مورد نظر نیست ، واژه شور با « » تناسب دارد .	۰/۷۵
هـ	نقد و تحلیل نظم ونثر (۳نمره) ۱۹- سروده زیر از « پروین اعتصامی » را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت مست گفت: « ای دوست، این پیراهن است افسار نیست » ۲- گفت: « مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی » گفت: « جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست » ۳- گفت: « می‌باید تو را تا خانه قاضی بَرَم » گفت: « رو، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست » ۴- گفت: « نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم » گفت: « والی از کجا در خانه خمار نیست ؟ » ۵- گفت: « دیناری بده پنهان و خود را وارهان » گفت: « کار شرع ، کار درهم و دینار نیست » الف) شاعر در گفتگوی بین « محتسب » و « مست » از کدام شیوه شعری استفاده کرده است ؟ ب) دو مورد « ویژگی‌زبانی » را در بیت چهارم بیابید و بنویسید . ج) محتوای شعر پروین را از نظر فضای کلی (سطح فکری) بررسی کنید . (سه مورد) ۲۰- با توجه به متن زیر از « جلال آل احمد » به پرسش‌ها پاسخ دهید . « آخر چرا تصادف کردی ؟ ... » مثل اینکه سوال را از او کردم ، اما وقتی دیدم نمی‌تواند حرف بزند ، خودم را به عنوان او دم چک گرفتم : « آخر چرا ؟ » به چنان عتابی و خطابی این‌ها را می‌گفتم که چشمم به دکتر کشیک افتاد : « مرده شور تون ببره ، ساعت چهار تا حالا از تن این مرد خون میره ، حیفتون نیومد ؟ ... » . دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند . برگشتم . پدرش بود . با همان هیكل و همان قیافه . نیمه همان سیب اما سوخته تر و پلاسیده تر و تازه داشت گل از گلم می‌شکفت که شنیدم :- آقا کی باشند ؟ این را همان دکتر کشیک گفت که من باز سوار شدم :- « مرا می‌گید آقا ؟ من هیشکی . یک آقا مدیر کوفتی . این هم معلّم . نواله تاریخ تشریح شما ... » که یک مرتبه عقل هی زد که « پسر خفه شو ! » و خفه شدم . دلم می‌خواست یک کلمه دیگر بگویم . یک کنایه بزنم ، یک لبخند ، کوچک‌ترین نیش ... » الف) توصیف جزئی رفتار و خصوصیات افراد از ویژگی‌های داستان جلال آل احمد است ، نمونه‌ای از آن را در متن بیابید و بنویسید . ب) معانی کنایه‌های زیر را بنویسید . ۱- گل از گلم می‌شکفت ۲- خودم را دم چک گرفتم ج) یکی از ویژگی‌های سبکی نویسنده به کار گیری « حذف فعل است » . یک مورد در متن بالا پیدا کنید و بنویسید . د) دو مورد از ویژگی‌های شاخص نثر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی را در متن بالا بنویسید .	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۲۵ ۰/۵
	« ادامه سوالات در صفحه چهارم »	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

بخش انتخابی

دانش آموزان عزیز جهت کسب ۴ نمره، از سؤالات ۲۱ تا ۳۶ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

- ۰/۵ ۲۱- به چه علت تحقیقات ادبی و تاریخی در دوره مشروطه جاذبه‌ای نداشت؟
- ۰/۵ ۲۲- علت کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری چیست؟ (دو مورد)
- ۰/۵ ۲۳- بیت زیر دارای دو وزن است، هر دو وزن آن را بنویسید.
- ۰/۵ « لاف از سخن چو در توان زد آن خشت بود که پُر توان زد »
- ۰/۵ ۲۴- آرایه قسمت‌های مشخص شده بیت‌های زیر را بنویسید.
- الف) چنین گفت پیغمبر راستگوی ز گهواره تا گور دانش بجوی
- ۰/۵ ب) خال مشکین که بدان عارض گندمگون است سر آن دانه که شد رهن آدم با اوست
- ۰/۵ ۲۵- دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر زیر را بنویسید.
- « با این نسیم سحر خیز، برخیز اگر جان سپردیم در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو امروز خورشید در دشت، آینه دار من و تو » (سلمان هراتی)
- ۰/۵ ۲۶- موضوع کلی هر کدام از آثار زیر را بنویسید.
- الف) تلخ و شیرین ب) سووشون
- ۰/۵ ۲۷- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.
- الف) طوفان در پرائتز ب) جعفر خان از فرنگ برگشته
- ۰/۵ ۲۸- متن زیر از داستان «سانتاماریا» سید مهدی شجاعی را از نظر ویژگی‌های داستان‌های بعد از انقلاب اسلامی در قلمرو فکری بررسی کنید.
- « درست در همان لحظه، شما «یامهدی» غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد و من نفهمیدم چرا. ولی بی‌اختیار پیش دویدم تا تفنگ را بردارم و به دستتان بدهم؛ مثل گاهی که در کلاس، قلمی، کاغذی از دستتان می‌افتاد و ما بی‌اختیار خم می‌شدیم تا آن را به شما بدهیم.
- ایستاده بودید ولی تفنگ را نگرفتید. به دستتان نگاه کردم، دیدم که از مچتان خون می‌ریزد، تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند و بازگشتید به حال اولتان، انگار نه انگار که یک دست از دست داده‌اید. »
- ۰/۵ ۲۹- در سطح فکری شعر دوره انقلاب، وضعیت حماسه و عرفان چگونه است؟
- ۰/۵ ۳۰- هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه «شعر انقلاب اسلامی» است؟
- الف) آشنایی‌زدایی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه.
- ب) بعد از پیروزی انقلاب، قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت.

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تعداد صفحه: ۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۵	۳۱- پس از تعیین پایه‌های آوایی، «وزن» مصراع اول را بنویسید. «در چه هنگامی بگویم من؟»	
۰/۵	یک نفر در آب دارد می‌کند بیهوده جان قربان؟»	
۰/۵	۳۲- در بیت «رنگین سخنان در سخن خویش نهانند / از نکبت خود نیست به هر حال جدا گل» چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ بخشی را که آرایه در آن قرار دارد، مشخص کنید.	
۰/۵	۳۳- شاعر در بیت «غنچه و گل، اشک بلبل گرمی کردند پاک / آستین آن چرا خونین شد و دامن آن» چه آرایه‌ای را در شعر خلق کرده است؟ در مورد تشخیص خود بنویسید.	
۰/۵	۳۴- در کدامیک از بیت‌های زیر «آرایه اسلوب معادله» آمده است؟ برای تشخیص خود دلیل بیاورید. الف) ابر از آن پیدا شود کز رشک خورشید رخسار آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب ب) فکر شنبه تلخ دارد جمعه اطفال را عشرت امروز بی اندیشه فردا خوش است	
۰/۵	۳۵- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی‌های این نوع شعر را بنویسید. پروانه و شمع و گل شبی آشفتمند وز جور و جفای دهر با هم گفتند در طرف چمن بسیار سخن	
۰/۵	۳۶- «نام بحر» بیت زیر را بنویسید. «در خود نمی‌بینم که من بی او توانم ساختن / یا دل توانم یک زمان از کار او پرداختن»	
۲۴	جمع	فرخنده فرجام باشید

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح																						
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۴/۱۵		تعداد صفحه: ۳																						
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																								
ردیف	راهنمای تصحیح					نمره																				
۱	الف) تاریخ ادبیات (۵/۱ نمره) برای ارتباط با توده مردم ۰/۲۵ ص ۱۵					۰/۲۵																				
۲	«د» (سرگذشت حاجی بابای اصفهانی) ۰/۲۵ ص ۱۶					۰/۲۵																				
۳	«ب» (حافظ) ۰/۲۵ ص ۷۱					۰/۲۵																				
۴	الف) «۲» (احمد محمود) ۰/۲۵ ص ۷۸ ب) «۴» (سید مهدی شجاعی) ۰/۲۵ ص ۸۰ ج) «۱» (مهدی اخوان ثالث) ۰/۲۵ ص ۷۵					۰/۷۵																				
۵	ب) سبک شناسی (۵/۱ نمره) الف) نادرست ۰/۲۵ ص ۴۶ ب) درست ۰/۲۵ ص ۴۶ ج) نادرست ۰/۲۵ ص ۴					۰/۷۵																				
۶	الف) شعر نو ۰/۲۵ ص ۴۳ ب) کاهشی آشکار ۰/۲۵ ص ۴۵ ج) تأثیر بر عامه مردم ۰/۲۵ ص ۴۵					۰/۷۵																				
۷	ج) موسیقی شعر (۵/۱ نمره) الف) وزن: «مفعول فاعلاتن/مفعول فاعلاتن» ۰/۲۵ ص ۲۶ هسان دولختی است. ۰/۲۵ ص ۲۳ ب) وزن: «فاعلاتن مفاعیلن فعیلن» ۰/۲۵ ص ۲۳ ناهسان است. ۰/۲۵ ص ۲۳					۱																				
۸	«ب» ۰/۲۵ چون نظم هسان «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» بر نظم ناهسان برتری دارد ۰/۲۵ و وزن بیت را بهتر نشان می دهد. ۰/۲۵ ص ۶					۰/۷۵																				
۹	«ب» فاعلاتن مفاعیلن فعلن ۰/۲۵ ص ۲۲					۰/۲۵																				
۱۰	اگر آن تُرکِ شی را زی / بِ دسِ تا رَدِ دلِ ما را // بِ خالِ هِنِ / دُو یَشِ بَخِ شَمِ / سَ مَرَقَنِ دُ / بُ خا را را الف) مصرع اول ، هجای یازدهم «تا» ۰/۲۵ ص ۴۹ ب) ۱- مصرع اول ، هجای (۱۴) ۰/۲۵ ص ۲- مصرع دوم ، هجای (۳) و هجای (۱۲) ۰/۲۵ ص ۳- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» (یک مورد) ۳- مصرع دوم ، هجای (۵) : ۰/۲۵ کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند صص ۵۰ تا ۵۳ «به تقطیع هجایی نمره تعلق نمی گیرد.»					۱																				
۱۱	<table><tr><td>۰/۲۵</td><td>بِه کِ زِ بَه</td><td>رِسُ خَن</td><td>بَر نَ گُ شا</td><td>یَد زَ بان</td></tr><tr><td>۰/۲۵</td><td>- U U -</td><td>- U -</td><td>- U U -</td><td>- U -</td></tr><tr><td>۰/۲۵</td><td>گَر نَ تَ وا</td><td>نَد کِ مَرَد</td><td>سُ خَن بِ پا</td><td>یا نَ بَ رَد</td></tr><tr><td>۰/۲۵</td><td>مُفَتَّعِلَن</td><td>فا عِلَن</td><td>مُفَتَّعِلَن</td><td>فا عِلَن</td></tr></table> ۱- بلند بودن هجای پایان نیم مصرع دوم مانند پایان مصرع ۰/۵ : ۲- «اختیار قلب» ۰/۲۵ آوردن مفاعیلن به جای مُفَتَّعِلَن در رکن سوم مصرع دوم ۰/۲۵ ص ۸۱ / ۸۵ و ۸۶					۰/۲۵	بِه کِ زِ بَه	رِسُ خَن	بَر نَ گُ شا	یَد زَ بان	۰/۲۵	- U U -	- U -	- U U -	- U -	۰/۲۵	گَر نَ تَ وا	نَد کِ مَرَد	سُ خَن بِ پا	یا نَ بَ رَد	۰/۲۵	مُفَتَّعِلَن	فا عِلَن	مُفَتَّعِلَن	فا عِلَن	۲
۰/۲۵	بِه کِ زِ بَه	رِسُ خَن	بَر نَ گُ شا	یَد زَ بان																						
۰/۲۵	- U U -	- U -	- U U -	- U -																						
۰/۲۵	گَر نَ تَ وا	نَد کِ مَرَد	سُ خَن بِ پا	یا نَ بَ رَد																						
۰/۲۵	مُفَتَّعِلَن	فا عِلَن	مُفَتَّعِلَن	فا عِلَن																						
۱۲	د) زیبایی شناسی (۵ نمره) الف) «۴» مراعات نظیر ۰/۲۵ ص ۳۰ ب) «۵» تضمین ۰/۲۵ ص ۳۳ ج) «۱» تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۱ د) «۲» لف و نشر ، ۰/۲۵ ص ۵۷					۱																				
۱۳	الف) مراعات نظیر ۰/۲۵ ص ۲۹ ب) اغراق ۰/۲۵ ص ۸۸ - ۸۹					۰/۵																				
۱۴	الف) مشوئ (نامرتب) ۰/۲۵ ص ۵۸ ب) مرتب ۰/۲۵ ص ۵۸					۰/۵																				
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																										

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۱۵		تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu			
ردیف	راهنمای تصحیح				
نمره					
۱۵	الف) خطا و صواب «تضاد» ۰/۲۵ چون دو امر متضادند ۰/۲۵ ص ۶۳ ب) مصرع دوم بیت دوم، دیدن نادیدنی‌ها «تناقض» ۰/۲۵ این تضاد در یک امر است؛ نه دو امر؛ ۰/۲۵ ص ۶۱				
۱۶	اغراق ۰/۲۵ همین که نوک تیر به سرانگشت رستم رسید از مهره پشت اشکبوس گذر کرد. (سرعت تیراندازی) ۰/۲۵ ص ۸۸				
۱۷	«نابردار» ۰/۲۵ «۱- برادر ناتنی ۰/۲۵ ۲- ناجوانمرد؛ نامرد» ۰/۲۵ ص ۸۹				
۱۸	الف) «غوغا و هیجان»؛ «۰/۲۵ نمکین / پر نمک» ۰/۲۵ ب) «نمک» ۰/۲۵ ص ۹۰				
۱۹	ه) نقد و تحلیل نظم و نثر (۳ نمره) الف) مناظره ۰/۲۵ ب) ۱- «رای فک اضافه» سرای والی، والی مضاف الیه ۰/۲۵ ۲- شویم در معنی فعل خاص «برویم» خصوصیت سبک خراسانی ۰/۲۵ ج) انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی - اجتماعی عصر خود، ترسیم فساد و تزویر اجتماع، انتقاد اجتماعی و اعتراض به شیوه برخورد عاملان حکومت با مردم، بیان گستردگی و رواج نابسامانی‌ها و انحراف عمومی جامعه، بی‌عدالتی، بی‌بند و باری و فساد دستگاه حاکم، غفلت کارگزاران از امور دینی و اشاره به پدیده اجتماعی رشوه‌خواری عصر شاعر. محتسب نماد انسان‌های حاکم بر جان و مال و ناموس مردم که تنها ظواهر شریعت را حفظ می‌کنند و در عمل به آن پایبند نیستند. مست، نماد انسانی کاملاً آگاه مثل خود شاعر که در این پوشش و با بیانی طنز آمیز نابسامانی جامعه را به تمسخر می‌گیرد و خود را تبرئه می‌کند. (سه مورد) ۰/۷۵ ص ۷۰				
۲۰	الف) دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند. برگشتم. پدرش بود. با همان هیکل و همان قیافه، نیمه همان سبب اما سوخته‌تر و پلاسیده‌تر. (یک مورد) ۰/۲۵ ب) ۱- شاد شدن و لبخند زدن ۰/۲۵ ۲- خود را مقصر دانستم ۰/۲۵ ج) سوخته‌تر و پلاسیده‌تر «بود»، هیشکی «نیستم»، مدیر کوفتی «هستم»، این معلّم «است»، نواله ... «است». یک لبخند «بزند»، نیش «بزند» (یک مورد) ۰/۲۵ د) ۱- کاربرد زبان محاوره و اصطلاحات عامیانه مانند: مرده‌شورتون ببره. هیشکی، می‌گید، حیفتون نیومد. از تن این مرد خون میره ۲- کوتاهی و سادگی جملات ۳- به کاربردن کنایه و ضرب المثل (موجود در متن) ۴- طنز موجود در متن مانند: مدیر کوفتی (دو مورد) ۰/۵ ص ۷۴				
۲۱	بخش انتخابی: به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه نویسی ۰/۲۵ و موضوعات دیگر ۰/۲۵ ص ۲۰				
۲۲	۱- اغلب شاعران صرفاً به محتوا گرایش داشتند. ۲- برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند. ۳- شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند. (دو مورد) ۰/۵ ص ۴۳				
۲۳	«لا فز س خ ن چ دُر ت وان ز د / آن خِش ت ب و د ک پُر ت وان ز د» (۱) - - - - - U / - U - U / U - - // - - - - - U / - U - U / U - - وزن: «مفعول مفاعیلن فعولن» ۰/۲۵ ص ۲۷ (۲) - - - - - UU - / U - U - - // - - - - - / UU - - / U - U - - // - - - - - / UU - - / U - U - - // - - - - - وزن: «مستفعل فاعلات فع لُن» ۰/۲۵ ص ۲۷				
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم					

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:علوم و فنون ادبی ۳		رشته:ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۴/۱۵		تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu			
ردیف	راهنمای تصحیح				
نمره					
۲۴	الف)تضمین ۰/۲۵ ص ۳۳ (ب) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۱				
۲۵	۱- نوید پیروزی انقلاب اسلامی ۲- مفهوم ایثار ، فداکاری و شهادت در راه انقلاب اسلامی ۳- اشاره به دستاوردهای ارزشمند انقلاب۴- مقایسه اوضاع جامعه سیاسی - اجتماعی قبل و بعد از انقلاب و ترسیم فضای مطلوب جامعه در سایه انقلاب اسلامی . « دو مورد» ۰/۲۵ ص ۷۸				
۲۶	الف) داستان ۰/۲۵ ص ۷۴ ب)در برگرفته داستان زندگی زری و یوسف.(اوضاع اجتماعی مردم فارسی در خلال جنگ جهانی دوم) ۰/۲۵ ص ۷۴				
۲۷	الف) قیصر امین پور ۰/۲۵ ص ۷۷ (ب) حسن مقدم ۰/۲۵ ص ۷۳				
۲۸	۱- وقوع جنگ تحمیلی ۲- دفاع مقدس از وطن ۳- فرهنگ ایثار ۴- استقبال از شهادت ۵- اعتقادات دینی شیعی ۶- مقاومت هشت ساله مردم در جنگ تحمیلی(دو مورد)۰/۵ ص ۸۰				
۲۹	روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است . در حماسه،بعد زمینی غلبه دارد و در عرفان بعد آسمانی. ۰/۵ ص ۱۰۰				
۳۰	الف)زبانی ۰/۲۵ ص ۹۹ (ب) ادبی ۰/۲۵ ص ۹۹				
۳۱	درچ هِن گا / می ب گو یِم / مَن ۰/۲۵ ؛ فاعلاتن فاعلاتن فع ۰/۲۵ ص ۱۱۰				
۳۲	حس آمیزی ۰/۲۵ رنگین سخنان ۰/۲۵ ص ۱۱۳				
۳۳	«حسن تعلیل» ۰/۲۵ « دلیل خونین بودن برگ و گل برگ های غنچه و گل ، پاک کردن اشک خونین بلبل است .» دلیلی هنری ، اما غیر واقعی و خیالی است که مخاطب را قانع می سازد . ۰/۲۵ ص ۱۱۲				
۳۴	«ب» ۰/۲۵ بیان مطلب در هردو مصراع مستقل است . به نحوی که مصرع دوم معادل و مصداق مصراع اول است. بر پایه تشبیه» است ؛ همانطوری که فکر شبیه جمعه اطفال را خراب می کند . اندیشه فردا نیز خوشی امروز را خراب می کند . (یک دلیل کافی است) ۰/۲۵ ص ۱۱۴				
۳۵	مستزاد ، ۰/۲۵ از مصراع های کوتاه و بلند ساخته شده است . ۰/۲۵ ص ۱۰۶				
۳۶	بحر رجز ۰/۲۵ مثنی سالم ۰/۲۵ ص ۱۰۷				
	" دربخش نقد و تحلیل ، نظر همکاران محترم صائب است"				
۲۴	جمع				

نام و نام خانوادگی :	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعات شروع: ۱۰ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- چه ویژگی، شعرپروین اعتصامی را از دیگر شاعران متمایز می کند؟ ۲- توضیح زیر، کدام شخصیت را معرفی می کند ؟ « درطنز، هجو و هزل چیره دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (نواده فتحعلی قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع آن می شود که در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار گیرد. قطعه « قلب مادر » از اوست. الف) عارف قزوینی ب) فرخی یزدی ج) ایرج میرزا د) محمد تقی بهار ۳- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) هدف انجمن ادبی خاقان رهایی شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و بعد از آن بود. ب) ادیب الممالک فراهانی سردبیری مجله « بهار » را برعهده داشت. ۴- نام پدید آورندگان آثار در ستون « الف » را به آثار در ستون « ب » وصل کنید. (در ستون « ب » یک مورد اضافی است.)	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۷۵										
	<table border="1"> <tr> <th>« الف »</th> <th>« ب »</th> </tr> <tr> <td>الف) سیمین دانشور</td> <td>۱- داستان باستان</td> </tr> <tr> <td>ب) میرزا حسن خان بدیع</td> <td>۲- ملاقات در شب آفتابی</td> </tr> <tr> <td>ج) علی مؤذنی</td> <td>۳- کشتی پهلوان گرفته</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- سووشون</td> </tr> </table>	« الف »	« ب »	الف) سیمین دانشور	۱- داستان باستان	ب) میرزا حسن خان بدیع	۲- ملاقات در شب آفتابی	ج) علی مؤذنی	۳- کشتی پهلوان گرفته		۴- سووشون	
« الف »	« ب »											
الف) سیمین دانشور	۱- داستان باستان											
ب) میرزا حسن خان بدیع	۲- ملاقات در شب آفتابی											
ج) علی مؤذنی	۳- کشتی پهلوان گرفته											
	۴- سووشون											
ب	سبک شناسی (۲ نمره) ۵- در سبک شعری کدام دوره، برخی از شاعران به کاربرد واژگان کهن مثل : بادافره، خلیدن، گلخن و... توجه داشتند؟ الف) دوره بیداری ب) دوره بازگشت ادبی ج) دوره انقلاب اسلامی د) دوره معاصر ۶- همه گزینه ها « سطح فکری » نثر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی را نشان می دهد، به جز گزینه الف) نثر این دوره تنوع مضمونی دارد. ب) طنز سیاسی- اجتماعی در نثر این دوره چشم نواز است. ج) مکتب های فلسفی و ادبی قرن نوزده و بیستم اروپا در ادبیات داستانی این دوره حضوری آشکار و تأثیر گذار دارند. د) رمان های تاریخی، سیاسی، علمی، فلسفی و... نگاشته می شوند. ۷- جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه، در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروز کاربرد چندانی ندارد. ۸- سوال های کوتاه پاسخ : الف) بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری چیست؟ ب) در « سطح ادبی » شعر دوره معاصر، علاوه بر قالب های سنتی و سپید، کدام قالب، پر کاربرد است؟ ج) دو مورد از مضامین « فکری » نثر دوره انقلاب اسلامی را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵										
ادامه سؤالات در صفحه دوم												

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی :	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷
مرکز سنجش آموزشی و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج	موسیقی شعر (۶ نمره)							
۲/۲۵	۹- با توجه به بیت: « برداشته دل ز کار او بخت / درماند پدر به کار او سخت » پایه های آوایی، وزن شعر و نشانه های هجایی را در جدول زیر قرار دهید.							
	<table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td></td> </tr> <tr> <td>وزن شعر</td> <td></td> </tr> <tr> <td>نشانه های هجایی</td> <td></td> </tr> </table>	پایه های آوایی		وزن شعر		نشانه های هجایی		
پایه های آوایی								
وزن شعر								
نشانه های هجایی								
۰/۵	۱۰- کدام گزینه، وزن معادل، نشانه های هجایی مقابل است؟ « -U- U / - UU-// -U- U / -UU- »							
۰/۵	الف) مفاعیلن ، فعلاتن// مفاعیلن ، فعلاتن (ب) مفعول ، مفاعیلن// مفعول ، مفاعیلن (ج) مفعول ، فاعلاتن// مفعول ، فاعلاتن (د) مفتعلن ، مفاعیلن// مفتعلن ، مفاعیلن							
۰/۷۵	۱۱- در تقطیع نمونه های زیر، کدام اختیار (زبانی) شاعری استفاده شده است؟ الف) جادویی « -U- » ب) برآید « -U- - »							
۰/۷۵	۱۲- وزن حاصل از تکرار ارکان زیر را بنویسید. « فعولن، فعولن، فعولن، فعولن »							
۱	۱۳- پس از تقطیع هجایی بیت زیر، یک نمونه اختیار زبانی و یک نمونه اختیار وزنی به کار رفته را در بیت، معلوم کنید. « تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند »							
۰/۷۵	۱۴- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ دو ویژگی این نوع شعر را بنویسید. « نَفَسَم را پر پرواز از توست / به دماوند تو سوگند، که گر بگشایند / بندم از بند، ببینند که / آواز از توست »							
۰/۲۵	۱۵- کوتاهی و بلندی مصراع های شعر، در کدام قالب شعر کهن، پیشینه داشته است؟ الف) مسقط (ب) ترکیب بند (ج) مثنوی (د) مستزاد							
د	زیبایی شناسی (۶ نمره)							
۰/۲۵	۱۶- در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است؟ الف) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویشتن را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع							
۰/۲۵	(ب) بهر این فرمود رحمان ای پسر / « کل یوم هو فی شأن » ای پسر							
۰/۲۵	(ج) حرفی است که این خضر به آب بقا رسید / زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس							
۰/۵	۱۷- بیت زیر کدام آرایه ادبی را نشان می دهد؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید. این مه که چون منیزه لب چاه می نشست / گریان به تازیانه افراسیاب رخت							
۰/۷۵	۱۸- در بیت: « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / مارا فراغتی است که جمشید چم نداشت » الف) « لف اول » و « نشر دوم » را بیابید و بنویسید. (ب) نوع « لف و نشر » را مشخص کنید.							
	ادامه سؤالات در صفحه سوم							

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷
مرکز سنجش آموزشی و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۷۵	۱۹- در کدام یک از بیت های زیر، آرایه «متناقض نما» دیده می شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) گوش ترخمی کو کز ما نظر نهوشد ب) هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است دست غریق یعنی فریاد بی صدایم برود از دل من، وز دل من آن نرود	۰/۷۵
۰/۷۵	۲۰- در هر یک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت» ب» یک مورد اضافه است. الف) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه ایم / لیک / تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است ب) آخانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست ج) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از غازی آزار رساند بدنش را د) حس آمیزی ه) ایهام	۰/۷۵
۰/۲۵	۲۱- با توجه به بیت: «خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده» که اندر خاک می جویند ایلم جوانی را» الف) شاعر چه دلیلی برای خمیدگی پشت پیران بیان کرده است؟ ب) این هنر شاعرانه سبب پیدایش کدام آرایه معنوی، در بیت شده است؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۲۲- در بیت: «گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است» الف) در کدام واژه آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه ها «تناسب» دارد؟	۰/۲۵ ۰/۵
۰/۷۵	۲۳- کدام یک از بیت های زیر، «اسلوب معادله» دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی ب) بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود هنوز می پرد از شوق چشم کوکب ها پسته بی مغز چون لب واکند، رسوا شود	۰/۷۵
۰/۵	۲۴- در بیت زیر، آرایه «تضمین» را بیابید و مورد تضمین شده را تعیین کنید. ابوب با چندین بلا، کاندرا بلا شد میتلا پیوسته این بودش دعا: «الصبر مفتاح الفرج»	۰/۵
۰/۵	هـ نقد و تحلیل نثر و نظم (۴ نمره) ۲۵- دو آرایه ادبی در سروده زیر بیابید و بنویسید. آغوش سحر تشنه دیدار شماس خورشید که در اوج فلک خانه اوست مهتاب خجل ز نور رخسار شماس همسایه دیوار به دیوار شماس	۰/۵
	«ادامه سؤالات در صفحه چهارم»	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی :	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)
نمره		

۲۶- با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید .	
از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو افسوس که افسانه سرایان همه خفتند	شو بار سفر بند که یاران همه رفتند گوید چه نشینی که سواران همه رفتند کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند اندوه که اندوه گساران همه رفتند
الف) دو مورد از ویژگی های زبانی این سروده را بنویسید .	« ملک الشعراء بهار »
ب) شعر بالا از « ملک الشعراء بهار » است، سطح فکری آن را بررسی کنید.	
۲۷- با توجه به متن « ننه! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو؟ روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، وای وای الهی روده ات بیره، چقدر حرف می زنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، غسل و خربزه یا هم نمی سازندا نشنید و خورد.»	
الف) دو مورد از ویژگی های زبانی نثر دهخدا را بنویسید.	
ب) یک «کنایه» و یک «ضرب المثل» را بیابید و مفهوم آن ها را بنویسید.	
۲۸- دو مورد از ویژگی های فکری متن زیر را بنویسید.	
« ... مینی بوس با سرعت نه چندان زیاد پیش می رفت، نگاه کردم به مناظر اطراف جاده، بعد از هفتاد و پنج روز زندانی بودن، حس فراموش نشدنی در من ایجاد می کرد. کاش می شد گوشه ای بایستیم. این آرزو هنوز در دلم بود که ناگهان صدایی مثل شلیک گلوله بلند شد و مینی بوس افتاد به تکان های شدید. لاستیکش ترکید بود. راننده و محافظان مسلح برای تعویض لاستیک پیاده شدند. عراقی ها مجبور شدند همانجا لاستیک را پنچرگیری کنند.»	
« آن بیست و سه نفر، احمد یوسف زاده»	
موفق و سربلند باشید	۲۰

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه																	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹																			
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu																			
ردیف		راهنمای تصحیح																					
نمره																							
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره) شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آنها. ۰/۵ ص ۷۰																						
۲	گزینه «ج» ایرج میرزا ۰/۲۵ ص ۱۶																						
۳	الف) درست ۰/۲۵ ص ۱۲ (ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۱۵																						
۴	الف- ۴ (سووشون) ۰/۲۵ ص ۷۴ ب- ۱ (داستان باستان) ۰/۲۵ ص ۱۸ ج- ۲ (ملاقات در شب آفتابی) ۰/۲۵ ص ۸۰																						
۵	ب) سبک شناسی (۲ نمره) گزینه «الف» سبک دوره بیداری ۰/۲۵ ص ۴۳																						
۶	گزینه «ب» / طنز سیاسی - اجتماعی در نثر این دوره چشم نواز است. ۰/۲۵ ص ۹۸																						
۷	حضور راوی سوم شخص ۰/۵ ص ۴۶																						
۸	الف) توجه به مردم ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) قالب نیمایی ۰/۲۵ ص ۹۷ ج) بی توجهی به مادیات، دعوت به اخلاقیات استکبارستیزی، مبارزه با بی عدالتی اجتماعی، استقبال از شهادت و فرهنگ ایثار و دفاع از وطن «دو مورد» ۰/۵ ص ۱۰۱																						
۹	ج) موسیقی شعر (۶ نمره) ۲۷ ص <table border="1"><tr><td>پایه های آوایی ۰/۷۵</td><td>بُر دا شِ —</td><td>تِ دِل زِ کا</td><td>رِ او بَغْت</td></tr><tr><td></td><td>دَر مانِ دِ</td><td>پِ دَر بِ کا</td><td>رِ او سَخْت</td></tr><tr><td>وزن شعر ۰/۷۵</td><td>مَفْعُو لْ</td><td>مَفَاعِلُنْ</td><td>قَعُو لَنْ</td></tr><tr><td>نشانه های هجایی ۰/۷۵</td><td>U - -</td><td>- U - U</td><td>- - U</td></tr></table> توجه: «مستفعل فاعلات فع کن» نیز معادل این وزن است.							پایه های آوایی ۰/۷۵	بُر دا شِ —	تِ دِل زِ کا	رِ او بَغْت		دَر مانِ دِ	پِ دَر بِ کا	رِ او سَخْت	وزن شعر ۰/۷۵	مَفْعُو لْ	مَفَاعِلُنْ	قَعُو لَنْ	نشانه های هجایی ۰/۷۵	U - -	- U - U	- - U
پایه های آوایی ۰/۷۵	بُر دا شِ —	تِ دِل زِ کا	رِ او بَغْت																				
	دَر مانِ دِ	پِ دَر بِ کا	رِ او سَخْت																				
وزن شعر ۰/۷۵	مَفْعُو لْ	مَفَاعِلُنْ	قَعُو لَنْ																				
نشانه های هجایی ۰/۷۵	U - -	- U - U	- - U																				
۱۰	گزینه «د» مفتعلن مفاعِلن / مفتعلن مفاعِلن ۰/۵ ص ۵۳																						
۱۱	الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ۰/۲۵ ص ۵۲ ب) امکان حذف همزه ۰/۲۵ ص ۴۹																						
۱۲	بحر متقارب مثنی محذوف ۰/۷۵ ص ۱۰۷																						
۱۳	<table border="1"><tr><td>تِ با خِ دا</td><td>یِ خِ دَنْ دا</td><td>زِ کا رُ دِل</td><td>خَش دَار</td></tr><tr><td>- U - U</td><td>- U U -</td><td>- U - U</td><td>- - -</td></tr><tr><td>کِ رَح مَ مَ گَر</td><td>نَ کِ نَد مَد</td><td>دِ عِ خِ دا</td><td>بُ کِ نَد</td></tr><tr><td>- - -</td><td>- - -</td><td>- - -</td><td>- - -</td></tr></table> الف) حذف همزه هجای هفتم از مصرع اول (زبانی) ۴۹ ص ب) بلند بودن هجای پایانی در مصرع اول (وزنی) ۸۳ ص ج) امکان حذف همزه هجای سوم از مصرع دوم (زبانی) ۴۹ ص د) ابدال در هجای سیزده و چهارده مصرع دوم به جای دو هجای کوتاه یک هجای بلند آمده (وزنی) ۸۵ ص (هر مورد ۰/۵)							تِ با خِ دا	یِ خِ دَنْ دا	زِ کا رُ دِل	خَش دَار	- U - U	- U U -	- U - U	- - -	کِ رَح مَ مَ گَر	نَ کِ نَد مَد	دِ عِ خِ دا	بُ کِ نَد	- - -	- - -	- - -	- - -
تِ با خِ دا	یِ خِ دَنْ دا	زِ کا رُ دِل	خَش دَار																				
- U - U	- U U -	- U - U	- - -																				
کِ رَح مَ مَ گَر	نَ کِ نَد مَد	دِ عِ خِ دا	بُ کِ نَد																				
- - -	- - -	- - -	- - -																				
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																							

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۱۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹			
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu			
ردیف		راهنمای تصحیح					
نمره							
۱۴	(الف) شعر نیمایی (نو) ۰/۲۵ (ب) شعر نیمایی وزن عروضی دارد اما تعداد هجاهای مصراع ها ونیز طول آن ها برابر نیست و قافیه در آن آزاد است. (ذکر دو مورد کافی است) ۰/۵ ص ۱۰۵						
۱۵	گزینۀ «د» (مستزاد) ۰/۲۵ ص ۱۰۶						
۱۶	(د) زیبایی شناسی (۶ نمره) (الف) تضاد ۰/۲۵ ص ۵۹ (ب) تضمین ۰/۲۵ ص ۳۲ (ج) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۵						
۱۷	تلمیح ۰/۲۵ اشاره به داستان تاریخی بیژن و منیژه دارد. ۰/۲۵ ص ۳۰						
۱۸	(الف) لف اول: جیب ۰/۲۵ نشر دوم: می ۰/۲۵ (ب) لف ونشر مرتب ۰/۲۵ ص ۶۲						
۱۹	«الف» ۰/۲۵ همراهی واژه های فریاد با بی صدایی و مفهومی که این واژه ها بیان نموده اند، متناقض نما است؛ شاعر هنرمندانه دو واژه را که عقلاً ارتباط بین آنها غیر ممکن است، به هم مربوط ساخته است. ۰/۵ ص ۶۱						
۲۰	(الف) (۳) «حسن آمیزی» ۰/۲۵ ص ۱۱۷ (ب) (۴) «ایهام» ۰/۲۵ ص ۹۰ (ج) (۱) «اغراق» ۰/۲۵ ص ۹۲						
۲۱	(الف) دلیل خمیدگی پشت پیران این است که در خاک به دنبال جوانی می گردند. ۰/۲۵ (ب) حَس تعلیل ۰/۲۵ ص ۱۱۷						
۲۲	(الف) هزار ۰/۲۵ (ب) بلبل، باغ، نغمه و ترانه «دو مورد» ۰/۵ ص ۹۱						
۲۳	«ب» / بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود پسته بی مغز چون لب وا کند، رسوا شود ۰/۲۵ همان طور که بی مغزی پسته از باز بودن دهانش پیداست، انسان بی کمال نیز با باز کردن دهان: بی کمالی اش آشکار می گردد. (مصراع دوم تاییدی بر مصراع اول است.) ۰/۵ ص ۱۱۶						
۲۴	مصراع دوم «الصَّبْرُ مفتاحُ الفرج» ۰/۲۵ آوردن حدیث ۰/۲۵ ص ۳۶						
۲۵	(هـ) نقد و تحلیل نظم ونثر (۴ نمره) آغوش سحر استعاره مکنیه یا اضافه استعاری - خجل بودن مهتاب استعاره مکنیه یا تشخیص - تشنه دیدار کسی بودن کنایه از انتظار دیدار کسی داشتن - اوج فلک کنایه از نهایت بلند مرتبگی - همسایه دیوار به دیوار کنایه از بسیار نزدیک - مراعات نظیر بین کلمات «سحر، مهتاب، نور، خورشید و فلک» - تکرار واژه دیوار و شماست - واج آرای صامت «س»، «ر»، «ک» کسره اضافی (دو مورد کافی است.) ص ۴۷						
۲۶	(الف) به کار بردن فعل شو به معنی برو - ساختمان بیشتر کلمات ساده است اما بعضی از کلمات ساختمان مشتق - مرکب دارند. مانند حکم گزاران، لاله عذاران ... - جمع اسم با «ان» فارسی - به کار بردن فعل مضارع ساده به جای مضارع التزامی مانند: بند، گوید، نشینی - به کار بردن شبکه معنایی تناسب: گرد، صحرا، سواریا داغ، لاله، لاله عذاران یا باغ، لاله سرو (هر پاسخ درست دیگر) (دو مورد) ۰/۵ ص ۴۶ (ب) عشق به وطن و بیان ظلم و بی عدالتی استبدادگران - دعوت به قیام و آزادی خواهی و حسرت از دست دادن آزادی - خواهان - سخن از درد مردم و کشته شدن آزادی خواهان - شعر تحت تأثیر حوادث سیاسی دوران مشروطه و حاکمیت فضای سیاسی است. ۱ نمره ص ۴۶						
ادامۀ راهنمای تصحیح در صفحه سوم							

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه					
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹							
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu							
ردیف		راهنمای تصحیح						نمره			
۲۷		الف) زبان ساده و قابل فهم- جمله ها کوتاه - در ساختار و ترکیب دستوری کلام، جمله هادرست تر و با طبیعت زبان هماهنگ تر می شوند- استفاده از اصطلاحات و تمثیلات محاوره ای مانند: روده ات ببره، حوصلم سر رفت- تکرار عبارت های عامیانه- استفاده از واژگان عربی آشنا مانند: حرف، حوصله، مثل، حالا. (ذکر دو مورد) ۰/۵ ص ۲۰ ب) کنایه: روده بریدن - ساکت شدن، حرف نزدن؛ ضرب المثل: آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی- تشریفات و تجملات سفره بیشتر از محتویات آن است و همچنین کنایه از: حواشی بیش از اصل آن (هر مورد ۰/۵ نمره) ص ۲۰									
۲۸		تنوع موضوع ها. دگرگونی های بنیادی، مانند مقاومت هشت ساله مردم در جنگ تحمیلی. اندیشه حاکم بر داستان اجتماعی است. استقبال از شهادت، فرهنگ ایثار و دفاع از وطن. ص ۱۰۱ برشی از خاطرات ۸ سال اسارت ۲۳ نوجوان ۱۳ تا ۲۳ ساله. خود نوشت احمد یوسف زاده از کتاب «آن بیست و سه نفر» ماجرای گروهی نوجوان رزمنده ایرانی از تیپ ثارالله کرمان که در مرحله مقدماتی عملیات بیت المقدس، در سال ۶۱ به اسارت نیروی های عراقی درآمدند، نویسنده داستان یکی از اسرا بود. صدام می خواست از سن کم آن ها استفاده تبلیغاتی کند ولی آن ها با حماسه آفرینی و رشادت مانع کار او شدند و تا ۲۶ مرداد ۶۹ در اسارت ماندند. (یا هر پاسخ مناسب دیگر) ۰/۵ ص ۱۲۱									
		" در نهایت، نظر همکاران محترم صائب است "								۲۰	

نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)									
۰/۵ ۰/۲۵	۱- چرا شاعران دوره بازگشت به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند؟ ۲- توضیح زیرکدامیک از شخصیت‌های ادبی دوره بیداری را معرفی می‌کند؟ «از معروف‌ترین نویسندگان و سیاست‌مداران این دوره است، قبل از او سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت.» الف- دهخدا ب- ادیب الممالک فراهانی ج- قائم مقام فراهانی د- میرزا آقا تبریزی									
۰/۵	۳- درست یا نادرست بودن سوال‌های زیر را مشخص کنید. الف) شعر انتقادی «ای قلم» سروده عارف قزوینی است؟ درست / نادرست ب) پروین اعتصامی، قصیده را به سبک منوچهری به روانی و لطافت شعر سعدی می‌سرود. درست / نادرست									
۰/۷۵	۴- نام پدید آورندگان آثار را در ستون «الف» به آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.) <table><tr><td>الف</td><td>سید علی موسوی گرمارودی</td></tr><tr><td>ب</td><td>جلال آل احمد</td></tr><tr><td>ج</td><td>محمد رضا سرشار</td></tr><tr><td>د</td><td>خسی در میقات</td></tr></table>	الف	سید علی موسوی گرمارودی	ب	جلال آل احمد	ج	محمد رضا سرشار	د	خسی در میقات	
الف	سید علی موسوی گرمارودی									
ب	جلال آل احمد									
ج	محمد رضا سرشار									
د	خسی در میقات									
ب	سبک شناسی (۲ نمره)									
۰/۲۵ ۰/۲۵	۵- در شعر «ملک الشعرای بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» توجه به چه قالب‌هایی بیشتر بوده است؟ الف) قصیده و مثنوی ب) مستزاد و چهار پاره ج) قصیده و غزل د) مثنوی و غزل ۶- همه گزینه‌ها «سطح زبانی» نثر دوره بیداری را نشان می‌دهد، به جز گزینه..... الف) نثر دوره ساده و قابل فهم است. ب) بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و.... به نثر فارسی وارد شد. ج) واژه‌ها و ترکیب‌های عربی نا آشنا کمتر می‌شود. د) لغات و اصطلاحات دینی و عرفانی در نثر وارد می‌شود.									
۰/۵	۷- جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. الف) شاعرانی که به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی پایبند بودند. ب) شاخص‌ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند، فرخی یزدی و..... بودند.									
۰/۵ ۰/۵	۸- سوال های تشریحی الف) دو مورد از ویژگی‌های «فکری» شعر انقلاب اسلامی را بنویسید. ب) در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی، تقلید و تمایل به کدام سبک‌های شعری زیاد است؟									
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»									

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج	موسیقی شعر (۶ نمره)							
۰/۵ ۱	۹- واژهٔ « دلآرام » را یک بار بدون حذف همزه و یک بار با حذف همزه ، تقطیع هجایی کنید. ۱۰- در تقطیع نمونه‌های زیر، برای هر مورد کدام اختیار شاعری استفاده شده‌است؟ نوع اختیار را بنویسید. الف) جادویی « -U- » ب) بهانه « -U- - » ۱۱- کدام گزینه با مصرع « از در درآمدی و من از خود به در شدم » هم وزن است؟ الف) آن یار کزو خانهٔ ما جای پری بود ب) ای بی خیر بکوش که صاحب خبر شوی ج) مگر تو روی پیوشی و فتنه باز نشانی د) در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود ۱۲- با توجه به بیت « آب آتش فروز، عشق آمد / آتش آب سوز عشق آمد » پایه های آوایی، نشانه‌های هجایی و وزن شعر را در جدول زیر قرار دهید.							
۰/۲۵ ۲/۲۵	<table><tr><td>پایه های آوایی</td><td></td></tr><tr><td>نشانه های هجایی</td><td></td></tr><tr><td>وزن شعر</td><td></td></tr></table>	پایه های آوایی		نشانه های هجایی		وزن شعر		
پایه های آوایی								
نشانه های هجایی								
وزن شعر								
۰/۷۵	۱۳- نام بحر حاصل از تکرار وزن زیر را به طور کامل بنویسید. فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلن ۱۴- با توجه به بیت « کیسه هنوز فربه است ، با تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر، کیسه رسد به لاغری » الف) در کدام رکن بیت اختیاری و زنی صورت گرفته‌است؟ نوع آن چیست؟ ب) کاربرد این قابلیت ، تنها در چه وزن‌هایی رخ می‌دهد؟ ۱۵- کدام مصراع زیر « ناهمسان » است؟ الف) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد ب) آبی تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم							
۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵								
د	زیبایی شناسی (۶ نمره)							
۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	۱۶- آرایه‌های « مراعات نظیر ، تلمیح ، و تضمین » را در بیت‌های زیر مشخص کنید. الف) به تمنای تو در آتش محنت چو خلیل گویا در چمن لاله و ریحان بودم ب) درویش بی‌معرفت نیار آمد تا فقرش به کفر انجامد؛ کاذب فقر آن ی‌کون کُفر ج) شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید							
	« ادامه سؤالات در صفحه سوم »							

نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۷۵	۱۷- در بیت « اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم » الف) « لف دوم » و « نشر اول » را نشان دهید. ب) نوع « لف و نشر » را بنویسید.											
۱	۱۸- در کدام یک از ابیات آرایه «تناقض» و در کدام ، آرایه « تضاد » دیده می شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم ب) شادی ندارد آن که ندارد به دل غمی / آن را که نیست عالم غم، نیست عالمی											
۰/۷۵	۱۹- در هر یک از بیت های گروه « الف » کدام آرایه ادبی گروه « ب » به کار رفته است ؟ « قسمت « ب » یک مورد اضافه است.											
	<table border="1"> <tr> <th>« ب »</th><th>« الف »</th></tr> <tr> <td>۱- اغراق</td><td>الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها</td></tr> <tr> <td>۲- حسن تعلیل</td><td>ب) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت</td></tr> <tr> <td>۳- تلمیح</td><td>ج) اگر چه نقش دیوارم به ظاهر از گران خوابی / اگر رنگ از رخ گل می پرد ، بیدار می گردم</td></tr> <tr> <td>۴- مراعات نظیر</td><td></td></tr> </table>	« ب »	« الف »	۱- اغراق	الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها	۲- حسن تعلیل	ب) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت	۳- تلمیح	ج) اگر چه نقش دیوارم به ظاهر از گران خوابی / اگر رنگ از رخ گل می پرد ، بیدار می گردم	۴- مراعات نظیر		
« ب »	« الف »											
۱- اغراق	الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها											
۲- حسن تعلیل	ب) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت											
۳- تلمیح	ج) اگر چه نقش دیوارم به ظاهر از گران خوابی / اگر رنگ از رخ گل می پرد ، بیدار می گردم											
۴- مراعات نظیر												
۰/۵	۲۰- در بیت « نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر » کلمه « نگران » ایهام دارد ، معانی مختلف آن را بنویسید.											
۰/۲۵	۲۱- در بیت « چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم » الف) در کدام واژه آرایه « ایهام تناسب » به کار رفته است ؟											
۰/۲۵	ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه « تناسب » دارد؟											
۰/۵	۲۲- آرایه های « اسلوب معادله » و «حس آمیزی» را در ابیات زیر بیابید و دلیل تشخیص خود را برای هر مورد بنویسید.											
۰/۵	الف) آسمان فریبی آبی رنگ شد.											
۰/۵	ب) سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای / شعله را زود نشانند به خاکستر خویش											
۰/۵	۲۳- با توجه به بیت « خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده / که اندر خاک می جویند ایام جوانی را » الف) شاعر چه دلیلی برای « خمیدگی پشت پیران » بیان کرده است ؟											
۰/۲۵	ب) این هنر شاعرانه سبب پیدایش کدام آرایه معنوی ، در بیت شده است ؟											
	« ادامه سوالات در صفحه چهارم »											

نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

هـ	نقد و تحلیل نثر و نظم (۴ نمره)	
	۴ - با توجه به شعر زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱- چون گشت زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند، ۲- بنواخت زخشم برفلک مشّت آن مشّت تویی تو ای دماوند ۳- تا درد و ورم فرو نشینند کافور بر آن ضمه‌اد کردند ۴- شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند الف) دو مورد از ویژگی‌های <u>زبانی</u> سروده بالا را بیاورد و بنویسد. ب) شعر بالا از «محمد تقی بهار» است، «سطح فکری» آن را بررسی کنید. «دو مورد» ج) آرایه <u>شاخص</u> بیت سوم چیست؟ در مورد آن بنویسد. ۲۵- با توجه به متن «فردای آن روز به خاطر آمد که دیروز یک دست از بهترین لباس‌های نودوز خود را به انضمام مایحتوی، یعنی آقای استادی مصطفی خان، به دست چلاق شده خودم از خانه بیرون انداختم، ولی چون تیری که از شست رفته باز نمی‌گردد، یک بار دیگر به کلام بلند پایه «از ماست که برماست» ایمان آوردم و پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم. الف) یک «کنایه» در متن بیاورد و معنی آن را بنویسد. ب) آرایه «تضمین» را در متن پیدا کنید و بنویسد. ج) بین واژه‌های «دست» و «شست» چه آرایه‌ای وجود دارد؟ د) دو مورد از ویژگی‌های <u>زبانی</u> نثر جمال زاده را بنویسد.	۰/۵ ۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱
	موفق و سربلند باشید	۲۰

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح																
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴																
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																
ردیف		نمره																		
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- به سبب فقر فرهنگی جامعه ۰/۲۵ ۲- سستی و رخوت حاکم بر ادبیات ۰/۲۵ ص ۱۳																			
۲	ج) قائم مقام فراهانی ۰/۲۵ ص ۱۹																			
۳	الف) نادرست ۰/۲۵ ص ۱۵ و ۱۶ ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۷۰																			
۴	الف: با «۳» (گوشواره عرش) ۰/۲۵ ص ۷۱ ج: با «۱» (اگه بابا بمیره) ۰/۲۵ ص ۷۷ ب: با «۴» (خسی در میقات) ۰/۲۵ ص ۷۴																			
۵	ب) سبک شناسی (۲ نمره) گزینه «الف» / قصیده و مثنوی ۰/۲۵ ص ۴۳																			
۶	گزینه «د» / لغات و اصطلاحات دینی و عرفانی در نثر وارد می شود. ۰/۲۵ ص ۴۵																			
۷	الف) کمتر ۰/۲۵ ص ۴۳ ب) ابوالقاسم لاهوتی ۰/۲۵ ص ۴																			
۸	الف) ۱- شاعران به مفاهیم و مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورایی توجه نمودند. ۲- روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است. تلفیق این دو را در غزل حماسی انقلاب می توان دید. ۳- روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است. ۴- یکی از اصلی ترین درون مایه های شعر این دوره فرهنگ دفاع مقدس است. «دو مورد» ۰/۵ ص ۱۰۰ ب) سبک عراقی و خراسانی ۰/۵ ص ۹۹																			
۹	ج) موسیقی شعر (۶ نمره) بدون حذف همزه = دل / آ / رام ۰/۲۵ با حذف همزه = د / لا / رام ۰/۲۵ ص ۴۹																			
۱۰	الف) در هجای دوم شاعر از اختیار زبانی ۰/۲۵ کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند استفاده کرده است ۰/۲۵ ص ۵۴ ب) در هجای آخر شاعر به جای هجای کوتاه از اختیار زبانی ۰/۲۵ بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه بهره برده است. ۰/۲۵ ص ۵۴																			
۱۱	با گزینه «ب» ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی ۰/۲۵ ص ۲۴																			
۱۲	<table><tr><td>پایه های آوایی</td><td>۰/۷۵</td><td>آ ب آ تش</td><td>ف ر ز عیش</td><td>قا مد</td></tr><tr><td>نشانه های هجایی</td><td>۰/۷۵</td><td>آ ت ش آ</td><td>ب سو ز عیش</td><td>قا مد</td></tr><tr><td>وزن شعر</td><td>۰/۷۵</td><td>ف ا ع ل ا ت ن</td><td>م ف ا ع ل ن</td><td>ف ع ل ن</td></tr></table> ص ۶۵					پایه های آوایی	۰/۷۵	آ ب آ تش	ف ر ز عیش	قا مد	نشانه های هجایی	۰/۷۵	آ ت ش آ	ب سو ز عیش	قا مد	وزن شعر	۰/۷۵	ف ا ع ل ا ت ن	م ف ا ع ل ن	ف ع ل ن
پایه های آوایی	۰/۷۵	آ ب آ تش	ف ر ز عیش	قا مد																
نشانه های هجایی	۰/۷۵	آ ت ش آ	ب سو ز عیش	قا مد																
وزن شعر	۰/۷۵	ف ا ع ل ا ت ن	م ف ا ع ل ن	ف ع ل ن																
۱۳	بحر رمل ۰/۲۵ مسدس ۰/۲۵ محذوف ۰/۲۵ ص ۱۰۷																			
۱۴	الف) رکن دوم مصرع دوم ۰/۲۵ قلب ۰/۲۵ ص ۸۵ ب) مَفْتَعِلِنَ وَمَقَاعِلِنَ ۰/۵ ص ۸۶																			
۱۵	گزینه «ب» / آبی تر از آنیم که بی رنگ بمیریم ۰/۲۵ ص ۲۱																			
۱۶	د) زیبایی شناسی (۶ نمره) الف) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۰ ب) تضمین ۰/۲۵ ص ۳۲ ج) مراعات نظیر ۰/۲۵ ص ۲۸																			
۱۷	الف) ندامت ۰/۲۵ ؛ کشیدم ۰/۲۵ ب) نامرتب یا مشوش ۰/۲۵ ص ۶۲																			
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																			

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu			
ردیف	نمره				
۱۸	الف) تناقض ۰/۲۵ ص ۶۰ (ب) تضاد ۰/۲۵ دلیل این است که تضاد آوردن دو امر متضاد است؛ بدون آنکه متناقض هم باشند، اما در متناقض نما، تضاد در یک امر است؛ نه دو امر؛ در حقیقت تناقض برانگیختن اعجاب است از راه خلاف عرف و عادت و منطق. ۰/۵ ص ۶۱				
۱۹	الف: با «۴» مراعات نظیر ۰/۲۵ ص ۲۸؛ ب: با «۳» تلمیح؛ ۰/۲۵ ص ۳۰ ج: با «۱» اغراق ۰/۲۵ ص ۸۸				
۲۰	۱- نگریستن؛ ۲- نگران و مضطرب ۰/۵ ص ۹۲				
۲۱	الف) مهر ۰/۲۵ (ب) آفتاب یا عیوق ۰/۲۵ ص ۹۲				
۲۲	الف) حس آمیزی ۰/۲۵ دلیل: آمیزش یک امر ذهنی با حس بینایی ۰/۲۵ ص ۱۱۴؛ (ب) اسلوب معادله ۰/۲۵ دلیل: بیان مطلبی در دو عبارت مستقل به نحوی که یکی از طرفین که به صورت ضرب المثل است، معادلی است برای تأیید عبارت دیگر. ۰/۲۵ ص ۱۱۶				
۲۳	الف) که در خاک به دنبال جوانی می گردند، ۰/۲۵ که یک دلیل ادبی و غیر واقعی است ۰/۲۵ (ب) حسن تعلیل ۰/۲۵ ص ۱۱۷				
۲۴	هـ) نقد و تحلیل نثر و نظم (۴ نمره) الف) در بیت ها، جمله ها به شکل مرکب است، بین واژه ها روابط معنایی تناسب: سرد و سیاه و خاموش؛ منفجر و آتش؛ درد و ورم و ضمد؛ تکرار: مشت و تو. آوردن واژه های کهنه ضمد و آوند. ساده بودن زبان شعر، ساختمان بیشتر واژه ها ساده است. بیشتر واژه ها فارسی اند به جز یکی دو مورد عربی. به کار بردن فعل پیشوندی فرو نشیند. به کار بردن بنواخت به جای زد. (دو مورد) هر مورد ۰/۲۵ صص ۱۶ و ۱۷ ب) نوع ادبی شعر ادبیات پایداری و مقاومت است. دماوند نماد آزادی خواهان و آگاهان خاموش جامعه؛ درون مایه: دعوت به قیام و مبارزه در برابر بیداد و ستم پادشاه وقت محمد علی شاه قاجار؛ شعر جنبه ملی و میهنی دارد و در مورد مسائل روز جامعه طرح مسائل سیاسی - اجتماعی با زبان حماسی در سبک خراسانی سروده شده است؛ شعر در خدمت آزادی و وطن خواهی و مخالفت با دولت وقت و برای برانگیختن احساسات ملی و وطنی مردم برای دعوت به قیام (۲ مورد) هر مورد ۰/۵ صص ۱۶ و ۱۷ ج) حسن تعلیل ۰/۲۵ علت نشستن برف بر قله دماوند را تسکین درد می داند. ۰/۲۵ ص ۱۶				
۲۵	الف) از ماست که بر ماست کنایه از مقصر دانستن خود؛ پشت دست داغ کردن؛ عبرت گرفتن و توبه کردن (یک مورد) ۰/۵ ص ۷۴ ب) «از ماست که بر ماست» ۰/۲۵ (ج) جناس ناقص ۰/۲۵ ص ۷۴ د) قالب متن داستان است. به محتوا توجه دارد و در نقد تظاهر و دورویی است. سبک نویسندگی و کاربرد واژگان عامیانه و متداول در نثر همان دوره است مانند: دست چلاق شده، پشت دست داغ کردن، و کلام را به طبع خوانندگان نزدیک کرده است. درون مایه طنز مانند: لباس نودوز خودم را با مایحتوی بیرون انداخته بودم. به راه کسانی چون زین العابدین مراغه ای و دهخدا رفته است. (۲ مورد) هر مورد ۰/۵ ص ۷۴				
	"در پایان، نظر همکاران گرامی در بخش نقد و تحلیل نظم و نثر صائب است"				
	۲۰				

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	تعداد صفحه: ۴
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)											
۰/۲۵	۱- کدامیک از عبارت های زیر درست است؟ الف) شاعران دورهٔ بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب های کهن پرداختند. ب) شاعران دورهٔ معاصر به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب های کهن پرداختند.											
۰/۲۵	۲- متن زیر در مورد چه کسی است؟ «او از پیشگامان نثر جدید فارسی است و با روزنامهٔ «صوراسرافیل» همکاری داشت و مجموعهٔ نوشته های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او با عنوان «چرند و پرند» در آن روزنامه منتشر می شد.»											
۰/۲۵	۳- جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی کدام یک از شاعران زیر، مانع از آن می شود که در ردیف «شاعران آزادی خواه مشروطه» قرار گیرد؟ الف) عارف قزوینی ب) فرخی یزدی ج) ایرج میرزا د) میرزادهٔ عشقی											
۰/۵	۴- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید. الف) «جمال زاده» را با مجموعهٔ داستان «یکی بود؛ یکی نبود» آغازگر فارسی به شیوهٔ نوین می دانند. ب) جریان «نوگرایی» شعری نیما با سرایش در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.											
۰/۷۵	۵- هر یک از آثار در ستون «الف» به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون «ب» مربوط است. (یک مورد در ستون «ب» اضافی است).											
	<table><tr><th>گروه «الف»</th><th>گروه «ب»</th></tr><tr><td>۱) زمستان</td><td>جلال آل احمد</td></tr><tr><td>۲) مدیر مدرسه</td><td>قائم مقام فراهانی</td></tr><tr><td>۳) منشآت</td><td>مهدی اخوان ثالث</td></tr><tr><td></td><td>حمید سبزواری</td></tr></table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) زمستان	جلال آل احمد	۲) مدیر مدرسه	قائم مقام فراهانی	۳) منشآت	مهدی اخوان ثالث		حمید سبزواری	
گروه «الف»	گروه «ب»											
۱) زمستان	جلال آل احمد											
۲) مدیر مدرسه	قائم مقام فراهانی											
۳) منشآت	مهدی اخوان ثالث											
	حمید سبزواری											
ب	سبک شناسی : (۲ نمره)											
۱	۶- کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است ؟ الف) شاعران در دورهٔ بیداری به انعکاس خواسته ها و علایق (شخصی خود - تودهٔ مردم) پرداختند. ب) در نثر دورهٔ بیداری، واژه ها و ترکیب های عربی نا آشنا (کمتر - بیشتر) می شود. ج) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره های آغازین شعر فارسی (زمینی - آسمانی) است. د) باستان گرایی و علاقهٔ فراوان به استفاده از واژه های (کهن - نو) در زبان شعر دورهٔ انقلاب اسلامی، محسوس است.											
۰/۵	۷- یکی از مضامین «نثر» دورهٔ انقلاب اسلامی را بنویسید.											
۰/۲۵	۸- کدام یک از عبارت های زیر نادرست است؟ الف) توجه به قالب های «مستزاد و چهارپاره» در شعر «ملک الشعراى بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» بیشتر است. ب) از نظر موسیقی و عروض، گروه «سنت گرا» بسیار پایبند به سنت های ادبی بودند. د) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.											
۰/۲۵	۹- کدام یک از موارد زیر، جزء ویژگی های «سطح زبانی شعر معاصر» است ؟ الف) لحن شاعر صمیمانه و متواضعانه است. ب) صور خیال جدید و نو هستند. ج) موضوع شعر محدود نیست و تنوع دارد. د) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.											
	ادامه سؤالات در صفحهٔ دوم											

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	تعداد صفحه: ۴
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج	موسیقی شعر: (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱۰- کدام یک از ابیات زیر، با بیت: «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» هم وزن است؟	
۰/۷۵	الف) آب زنید راه را هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد ب) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی ۱۱- برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید. (ناهمسان - همسان یک پایه ای - همسان دولختی)	
۰/۲۵	الف) من نمی گویم زبان کن یا به فکر سود باش ای ز فرصت بی خبر در هر چه هستی، زود باش ب) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی ج) هر چه داری اگر به عشق دهی کافرم گر جوی زبان بینی ۱۲- برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت الف) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف ب) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن	
۰/۵	۱۳- تقطیع بین کمانک، با کدام «اختیار زبانی» مطابقت دارد؟ درخت دوستی: (U - - - U -)	
۰/۲۵	۱۴- مصوت بلند / (ی) / در کدام یک از کلمات زیر، کوتاه نیست؟ الف) عامیانه ب) ایثار ج) قیامت د) گیاه	
۰/۵	۱۵- اختیار «وزنی» مشترک در دو مصراع بیت زیر را بنویسید. آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش	
۰/۲۵	۱۶- وزن بیت: «دلا بسوز که سوز تو کارها بکند / نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند» چیست؟ الف) مفعولُ مفاعیلن مفاعیلن ب) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن	
۲/۲۵	۱۷- بیت: «دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم» الف) تقطیع هجایی کنید. ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید. ج) وزن بیت را بنویسید.	
۰/۵	۱۸- با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «نفسم را پر پرواز از توست / به دماوند تو سوگند، که گر بگشایند / بدم از بند، ببینند که: / آواز از توست / همه اجزایم با مهر تو آمیخته است / همه ذراتم با جان تو آمیخته باد!» الف) این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ ب) یک هجای «کشیده» در مصراع «همه ذراتم با جان تو آمیخته باد!» پیدا کنید.	
۰/۵	۱۹- اختیار وزنی بیت: «یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمدیده ما شاد نکرد» را بنویسید؟	
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

د

زیبایی شناسی: (۶ نمره)

۲۰- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).

گروه «الف»	گروه «ب»
(۱) آیین طریق از نفس پیرمغان یافت	آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند
(۲) در نیابد حال پخته هیچ خام	پس سخن کوتاه باید؛ والسلام
(۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را	از نازکی آزار رساند بدنش را
(۴) مَنْعَم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش	من انس به سرو و گل و بادام گرفتم
	تضاد
	تلمیح
	لف و نشر
	متناقض نما
	اغراق

۲۱- در عبارت « درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد: «كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا»:

الف) کدام قسمت، آرایه «تضمین» دارد؟

ب) ارتباط آن را با قسمت‌های دیگر متن، مشخص نمایید.

۲۲- در کدام گزینه، واژه «مهر»، آرایه «ایهام تناسب» دارد؟

الف) من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی

ب) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است

ج) پرستش به مستی است در کیش مهر

۲۳- با توجه به دو بیت زیر:

بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار

سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای

الف) کدام بیت، آرایه «اسلوب معادله» دارد؟

ب) چگونه به آرایه «اسلوب معادله» در این بیت، پی برده‌اید؟

۲۴- در بیت «محرم این هوش جز بی هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ادبی به کار نرفته است؟

الف) مراعات نظیر ب) متناقض نما ج) اسلوب معادله د) حسن تعلیل

۲۵- در هر یک از بیت‌های زیر، قسمت‌های مشخص شده کدام آرایه «معنوی» را به وجود آورده است؟

الف) سپهبد پرستنده را گفت گرم

ب) اگر سنت اوست نوآوری،

ج) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل

د) سخن‌های شیرین به آوای نرم

۲۶- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:

«خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان‌دیده

که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را»

الف) نام آرایه بیت را بنویسید.

ب) دلیل خود را برای انتخاب این آرایه بیان کنید؟

۲۷- ثابت کنید در بیت زیر، آرایه «متناقض نما» به کار رفته است؟

«چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش

هیچ دانا زین معمّا در جهان آگاه نیست»

۲۸- در بیت: «روی و چشمی دارم اندر مهر او

کاین گهر می‌ریزد آن زر می‌زند»

الف) «لفّ اول» کدام کلمه است؟ ب) «نشر دوم» را بنویسید. ج) این نوع «لفّ و نشر» چه نام دارد؟

ادامه سؤالات در صفحه چهارم

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

هـ	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ۲۹- با توجه به شعر زیر از «احمد عزیزی»، به پرسش‌ها پاسخ دهید. یاس مثل عطر پاک نیت است یاس استنشاق معصومیت است یاس را آیین‌ها رو کرده‌اند یاس را پیغمبران بو کرده‌اند یاس بوی حوض کوثر می‌دهد عطر اخلاق پیمبر می‌دهد الف) یک ویژگی فکری آن را بنویسید. ب) دو ویژگی «ادبی» بیت اول چیست؟ ۳۰- متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «چه آن بزرگ مرد از آن یکه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر سرآشپز قائم مقام بود و در اثنای کار و شغل، خویش را دارای رتبه و مقام صدارت نمود. دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و کارهای امیرنظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که همه در یک دوسال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.» الف) دو ویژگی «زبانی» برای متن بنویسید. ب) نویسنده متن کیست؟ ج) این کتاب مربوط به کدام «حوزه ادبی» در نثرنویسی دوران بیداری است؟ ۳۱- کدام آرایه در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت» دیده نمی‌شود؟ الف) تشبیه ب) حس آمیزی ج) کنایه د) مراعات نظیر ۳۲- سروده زیر از «سهراب سپهری» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در بی‌شۀ عشق / قهرمانان را بیدار کند.» الف) وزن مصراع «قایقی خواهم ساخت» چیست؟ ب) در کدام قسمت شعر «حذف همزه» صورت گرفته است؟ (ذکر یک مورد کافی است) ج) برای این قالب شعری، یک ویژگی بنویسید. ۳۳- با توجه به متن زیر، عبارت‌های آمده، مربوط به کدام «ویژگی نثر دوره انقلاب اسلامی» است؟ «آفتاب، چشم‌هایتان را می‌زد، برای همین دستتان را بر چشم‌های درشتتان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید، دست دیگران را هم به هنگام صحبت کردن تکان می‌دادید، با یک سال و نیم پیش فرق زیادی نکرده بودید. جز ریش‌هایتان که پُرتر و بلندتر شده بود و رنگ چهره‌تان که آفتاب خورده‌تر و تیره‌تر. لباس نظامی به تنتان برازنده بود، شکل‌تر از همیشه که کت و شلوار می‌پوشیدید.» الف) ساده‌نویسی که در دوره‌های پیش شروع شده بود، در این دوره نیز ادامه یافت. ب) گرایش به برخی قالب‌های دیگر مانند خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه، شرح حال رایج شد.	۱
۰/۲۵		۰/۲۵
۱/۲۵		۰/۵
۰	جمع نمره	فرجامتان نیک باد

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح																																																																																		
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴																																																																																		
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																																																																																				
ردیف	راهنمای تصحیح					نمره																																																																																
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره) گزینۀ «الف» یا شاعران دورۀ بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب های کهن پرداختند. ۰/۲۵ ص ۱۳					۰/۲۵																																																																																
۲	علامه علی اکبر دهخدا ۰/۲۵ ص ۲۰					۰/۲۵																																																																																
۳	ج یا ایرج میرزا ۰/۲۵ ص ۱۷					۰/۲۵																																																																																
۴	الف) داستان نویسی ۰/۲۵ ص ۷۴ ب) ققنوس ۰/۲۵ ص ۷۱					۰/۵																																																																																
۵	۱- مهدی اخوان ثالث ۰/۲۵ ص ۷۲ ۲- جلال آل احمد ۰/۲۵ ص ۷۴ ۳- قائم مقام فراهانی ۰/۲۵ ص ۲۰					۰/۷۵																																																																																
۶	ب) سبک شناسی (۲ نمره) الف) تودۀ مردم ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) کمتر ۰/۲۵ ص ۴۵ ج) زمینی ۰/۲۵ ص ۹۷ د) کهن ۰/۲۵ ص ۹۹					۱																																																																																
۷	بی توجّهی به مادیّات، دعوت به اخلاقیّات، استکبارستیزی، مبارزه با بی عدالتی اجتماعی، استقبال از شهادت و فرهنگ ایثار و دفاع از وطن. (ذکر یک مورد کافی است). ۰/۵ ص ۱۰۱					۰/۵																																																																																
۸	الف یا توجّه به قالب های «مستزاد و چهارپاره» در شعر «ملک الشعراى بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» بیشتر است. ۰/۲۵ ص ۴۳					۰/۲۵																																																																																
۹	گزینۀ «د» یا لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است. ۰/۲۵ صص ۹۶-۹۷					۰/۲۵																																																																																
۱۰	ج) موسیقی شعر (۶ نمره) گزینۀ «ب» یا «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی» ۰/۲۵ ص ۲۵					۰/۲۵																																																																																
۱	الف) همسان یک پایه ای ۰/۲۵ ص ۵۵ ب) همسان دو لختی ۰/۲۵ ص ۵۵ ج) ناهمسان ۰/۲۵ ص ۹۳					۰/۷۵																																																																																
۱۲	گزینۀ «الف» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» ۰/۲۵ ص ۲۶					۰/۲۵																																																																																
۱۳	بلند تلفّظ کردن هجای کوتاه ۰/۵ ص ۵۴					۰/۵																																																																																
۱۴	گزینۀ «ب» یا ایثار ۰/۲۵ ص ۵۴					۰/۲۵																																																																																
۱۵	بلند بودن هجای پایان مصراع ۰/۵ ص ۵۶					۰/۵																																																																																
۱۶	گزینۀ «ب» یا «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن» ۰/۲۵ ص ۳۸					۰/۲۵																																																																																
۱۷	<table><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>دَس</td><td>تَم</td><td>نَ</td><td>دَا</td><td>د</td><td>قَو</td><td>وَ</td><td>تِ</td><td>رَف</td><td>تَن</td><td>بِ</td><td>پِی</td><td>شِ</td><td>دوست</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>چَن</td><td>دِی</td><td>بِ</td><td>پَا</td><td>ی</td><td>رَف</td><td>تَ</td><td>مُ</td><td>چَن</td><td>دِی</td><td>بِ</td><td>سَر</td><td>شُ</td><td>دَم</td><td></td></tr><tr><td>نشانه های هجایی</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>۰/۵</td></tr><tr><td>هجایی</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفعول</td><td>فاعلاتن</td><td>مفاعیلن</td><td>فاعلاتن</td><td>مفاعیلن</td><td>فاعلاتن</td><td>مفاعیلن</td><td>فاعلاتن</td><td>مفاعیلن</td><td>فاعلاتن</td><td>مفاعیلن</td><td>فاعلاتن</td><td>مفاعیلن</td><td>فاعلاتن</td><td>۱</td></tr></table>					تقطیع هجایی	دَس	تَم	نَ	دَا	د	قَو	وَ	تِ	رَف	تَن	بِ	پِی	شِ	دوست	۰/۷۵	تقطیع هجایی	چَن	دِی	بِ	پَا	ی	رَف	تَ	مُ	چَن	دِی	بِ	سَر	شُ	دَم		نشانه های هجایی	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	۰/۵	هجایی																وزن	مفعول	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	۱	۲/۲۵
تقطیع هجایی	دَس	تَم	نَ	دَا	د	قَو	وَ	تِ	رَف	تَن	بِ	پِی	شِ	دوست	۰/۷۵																																																																							
تقطیع هجایی	چَن	دِی	بِ	پَا	ی	رَف	تَ	مُ	چَن	دِی	بِ	سَر	شُ	دَم																																																																								
نشانه های هجایی	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	۰/۵																																																																							
هجایی																																																																																						
وزن	مفعول	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	مفاعیلن	فاعلاتن	۱																																																																							
۱۸	الف) نیمایی ۰/۲۵ ب) «میخ» یا «باد» (ذکر یک مورد کافی است) ۰/۲۵ ص ۱۰۶					۰/۵																																																																																
۱۹	آوردن «فاعلاتن» به جای «فاعلاتن» (در رکن اول مصراع) ۰/۵ ص ۸۴					۰/۵																																																																																
۲۰	د) زیبایی شناسی: (۶ نمره) ۱) تلمیح ۰/۲۵ صص ۳۲-۳۱-۲ تضاد ۰/۲۵ ص ۶۲ ۳) اغراق ۰/۲۵ ص ۹۲ ۴) لف و نشر ۰/۲۵ ص ۵۷					۱																																																																																
۲۱	الف) سعدی حدیث «كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا» را در سخن خویش تضمین کرده است. ۰/۲۵ ص ۳۳ ب) سعدی با استفاده از این حدیث به بهترین شکل، ارتباط بین «کفر و فقر» را نشان داده است. ۰/۵ ص ۳۳-۳۴					۰/۷۵																																																																																

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۲۲	گزینه «ج» یا «پرستش به مستی است در کیش مهر / برون اند زین جرگه هشیارها» ۰/۵ ص ۹۰-۹۱		
۲۳	الف) بیت «سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای / شعله را زود نشانند به خاکستر خویش» ۰/۲۵ ب) می توان دو مصراع را جا به جا کرد و به جای یکدیگر به کاربرد که این از ویژگی های آرایه «اسلوب معادله» است. ۰/۵ ص ۱۱۶ (به مفاهیمی که مقصود را برساند ، نمره تعلق می گیرد.)		
۲۴	گزینه «د» یا حسن تعلیل ۰/۲۵ صص ۱۱۲-۱۱۳		
۲۵	الف) حس آمیزی ۰/۲۵ ص ۱۱۳ ب) ایهام ۰/۲۵ ص ۹۰ ج) مراعات نظیر ۰/۲۵ ص ۳۰		
۲۶	الف) حسن تعلیل ۰/۲۵ ب) علت خمیدگی پشت پیران جهان دیده این است که در خاک در جستجوی ایام جوانی خود هستند. ۰/۵ ص ۱۱۷		
۲۷	کلمات «ساده» و «بسیار نقش» به هم اضافه شده است. همراهی این دو واژه با هم و مفهوم آنها، متناقض نما است. شاعر، به شکل ادبی و هنرمندانه، دو واژه را که عقلا ارتباط بین آنها غیر ممکن است، به هم مربوط نموده است. ۰/۵ ص ۶۵ (بیان مفاهیم مشابه که مقصود را برساند مورد قبول است)		
۲۸	الف) روی ۰/۲۵ ب) گهر ۰/۲۵ ج) نامرتب (مشوش) ۰/۲۵ ص ۵۹		
۲۹	هـ) نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره) الف) این شعر در مورد مقام والای حضرت زهرا (س) است که اسوه تاریخی و مذهبی هستند. ۰/۵ ب) در بیت اول آرایه های «تشبیه» و «استعاره» به کار رفته است. ۰/۵ ص ۸۰		
۳۰	الف) نثر ساده و روان، قابل فهم - عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بی جا دیده نمی شود. ۰/۵ ب) ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ ج) تحقیقات ادبی و تاریخی ۰/۲۵ ص ۴۷ - ۲۰		
۳۱	حس آمیزی ۰/۲۵ صص ۱۱۳-۱۱۴		
۳۲	الف) فاعلاتن فع لن ۰/۵ ب) رکن اول مصراع دوم یا رکن دوم مصراع سوم یا رکن اول مصراع چهارم ۰/۵ ص ۱۱۹ ج) وزن عروضی دارد، کوتاهی و بلندی مصراع ها و نیز تعداد هجاها برابر نیست. تعداد ارکان یکسان نیست، نشانه های هجایی و وزن واژه های یک مصراع با مصراع دیگر برابر نیست. (ذکر یک مورد کافی است). ۰/۲۵		
۳۳	الف) زبانی ۰/۲۵ ب) ادبی ۰/۲۵ ص ۱۰۲		
۲۰	" در مورد پاسخ های مشابه و درست ، نظر همکاران محترم صائب است "		
جمع نمرات			

همکار عزیز و ارجمند خدا قوت

سؤالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره
------	-----------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)											
۰/۵	۱- کتاب « تاریخ بیداری ایرانیان » از کیست و موضوع آن چیست؟											
۰/۲۵	۲- بیت زیر سر آغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟ « آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی »											
۰/۵	الف) محمد تقی بهار ب) عارف قزوینی ج) فرخی یزدی د) سید اشرف الدین گیلانی											
۰/۵	۳- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های بود. ب) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.											
۰/۷۵	۴- نام آثار را در ستون «الف» به پدید آورندگان آثار در ستون « ب » وصل کنید. (درستون «ب» یک مورد اضافی است.)											
	<table><tr><th>« الف »</th><th>« ب »</th></tr><tr><td>الف) ملاقات در شب آفتابی</td><td>۱- حسن مقدم</td></tr><tr><td>ب) مدیر مدرسه</td><td>۲- سیمین دانشور</td></tr><tr><td>ج) آتش خاموش</td><td>۳- علی مؤذنی</td></tr><tr><td></td><td>۴- جلال آل احمد</td></tr></table>	« الف »	« ب »	الف) ملاقات در شب آفتابی	۱- حسن مقدم	ب) مدیر مدرسه	۲- سیمین دانشور	ج) آتش خاموش	۳- علی مؤذنی		۴- جلال آل احمد	
« الف »	« ب »											
الف) ملاقات در شب آفتابی	۱- حسن مقدم											
ب) مدیر مدرسه	۲- سیمین دانشور											
ج) آتش خاموش	۳- علی مؤذنی											
	۴- جلال آل احمد											
ب	سبک شناسی (۲ نمره)											
۰/۲۵	۵- کدام گزینه، از جمله موضوعاتی است که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیار مورد توجه نویسندگان دوره بیداری قرار گرفته است؟											
۰/۵	الف) دشمنی با استعمار و استبداد ب) حقوق مدنی زنان ج) آزادی طلبی د) تجددخواهی											
۰/۵	۶- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) از نظر موسیقی و عروض، گروه سنت گرا پایبندی و التزام کمتری به سنت های ادبی داشتند. ب) باستان گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه های کهن در زبان شعر دوره انقلاب اسلامی محسوس است.											
۰/۵	۷- یک مورد از ویژگی های زبانی نثر دوره بیداری را بنویسید.											
۰/۲۵	۸- همه گزینه ها « سطح ادبی » شعر انقلاب اسلامی را نشان می دهد، به جز گزینه الف) در این دوره قالب های سنتی مورد توجه قرار گرفت و شیوه نیمایی به ویژه در میان جوانان تاحدودی از رونق افتاد. ب) موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است. ج) در سال های نخستین، شعر این دوره از تمثیل و نمادگرایی، کمتر بهره گرفته است. د) گرایش به خیال بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.											
۰/۵	۹- چرا در ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی، واحد شعر بیشتر « بند » است نه « بیت »؟											
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »											

سؤالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره	

ج	موسیقی شعر (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱۰- در بیت «هوای حوصله‌ام تا همیشه بارانی است / که مشت سرخ من اکنون به وضع بحرانی است» چند «حذف همزه» وجود دارد؟	
۰/۵	۱۱- نمونه‌های زیر، به صورتی که بین دو کمانک تقطیع شده‌اند، با کدام نوع اختیار شاعری مطابقت دارد؟ (الف) نیاز من (U-U) (ب) تو گفتی (- - -)	
۰/۵	۱۲- با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱- بیا عاشقی را رعایت کنیم ز یاران عاشق حکایت کنیم ۲- از کرده خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی‌دانم	
۰/۲۵	(الف) مشخص کنید وزن کدام بیت «ناهمسان» است؟ (ب) علت «ناهمسانی» بیت مورد نظر را بنویسید.	
۲/۵	۱۳- پس از تقطیع هجایی بیت زیر، هجاهای معادل در دو مصراع را مقایسه کنید؛ و دو اختیار «وزنی» به کار رفته در بیت را بیابید و در مورد آن بنویسید. «چرخ برهم زنم ار غیر مرادم گردد من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک»	
۰/۲۵	۱۴- بیت زیر در کدام «بحر عروضی» سروده شده است؟ « بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم » (الف) بحر هزج مسدس سالم (ب) بحر هزج مثنی سالم (ج) بحر هزج مسدس محذوف (د) بحر هزج مثنی محذوف	
۰/۵	۱۵- وزن عروضی کدام گزینه با بیت «خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلیستانیش نیست» یکسان است؟ (الف) شب افروزی چو مهتاب جوانی سیه چشمی چو آب زندگانی (ب) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام	
۱	۱۶- پایه های آوایی و نشانه‌های هجایی بیت زیر را مشخص کنید. « سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز و روی بگردانی در دامت آویزد »	
۰/۲۵	۱۷- نام نشانه‌های هجایی این رکن عروضی « - - U - » چیست؟	
	« ادامه سؤالات در صفحه سوم »	

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره

د	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱۸- در بیت های زیر ، هر یک از قسمت های مشخص شده ، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟	
۰/۲۵	(الف) چو رامین گه گهی بناختی چنگ	ز شادی بر سر آب آمدی سنگ
۰/۲۵	(ب) بگویم تا بداند دشمن و دوست	که من مستی و مستوری ندانم
۰/۲۵	(ج) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی	من از آن روز که در بند توام، آزادم
۰/۲۵	(د) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه ایم ، لیک	تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است
۰/۲۵	۱۹- در کدام گزینه «دانسته تاریخی» در آرایه «تلمیح» متفاوت است؟	
۰/۵	(الف) یوسف به این رها شدن از چاه دل مبند	این بار می برند که زندانیات کنند
۰/۵	(ب) ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن	پور دستان جان ز چاه نابردار در نخواهد برد
۰/۵	(ج) عزیز مصر به رغم برادران غیور	ز قعر چاه برآمد به اوج ماه رسید
۰/۵	۲۰- دو شبکه «مراعات نظیر» را در بیت زیر مشخص کنید.	
۰/۵	« بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت	بر آید که ما خاک باشیم و خشت »
۰/۵	۲۱- در بیت زیر آرایه «تناقض» را مشخص کنید و علت تشخیص خود را بنویسید.	
۱	«عجب مدار که در عین درد خاموشم	که درد یار پری چهره عین درمان است»
	۲۲- آرایه «حسن تعلیل» و «اسلوب معادله» را در بیت های زیر بیابید و برای تشخیص خود در هر بیت، دلیل بیاورید.	
	(الف) دل چو شد غافل ز حق ، فرمان پذیر تن بود	می برد هر جا که خواهد اسب خواب آلوده را
	(ب) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی	هنوز می پرد از شوق، چشم کوکبها
	۲۳- با توجه به بیت زیر، به سؤال ها پاسخ دهید.	
۰/۲۵	منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش	من انس به سرو و گل و بادام گرفتم
۰/۵	(الف) نوع «لف ونشر» را مشخص کنید.	
۰/۷۵	(ب) «لف دوم» و «نشر سوم» را بیابید و بنویسید.	
۰/۲۵	۲۴- در بیت «پرستش به مستی است در کیش مهر/ برون اند زین جرگه هوشیارها» واژه «مهر» در معنای «عشق و مهرورزی پذیرفتنی است و دارای آرایه است؛ معنی دیگر آن با واژه های و تناسب دارد.	
۰/۲۵	۲۵- آرایه های درست هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید و بنویسید.	
۰/۲۵	(الف) یا رب این آتش که بر جان من است	سرد کن زان سان که کردی بر خلیل (تلمیح - تضمین)
۰/۲۵	(ب) چندین که بر شمردم از ماجرای عشقت	انده دل نگفتم الا یک از هزاران (اسلوب معادله - اغراق)
۰/۲۵	۲۶- در بیت زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟	
۰/۲۵	« گر ندیدی قبض و بسط عشق را	گریه مینا نگر خندیدن ساغر بین»
۰/۵	(الف) تضاد	(ب) لf و نشر (ج) تشخیص (د) تناقض
	۲۷- در بیت «اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم» واژه «از نو» ایهام دارد ؛ معانی مختلف آن را بنویسید.	
	« ادامه سوالات در صفحه چهارم »	

سؤالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸				
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir				
ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد			
نمره				

هـ	نقد و تحلیل نظم ونثر (۴نمره)	
۰/۲۵	۲۸- با توجه به سروده زیر به پرسش ها پاسخ دهید . « سراپا اگر زرد و پژمرده ایم چو گلدان خالی لب پنجره اگر داغ دل بود، ما دیده ایم اگر دشنه دشمنان، گردنیم گواهی بخوا هید، اینک گواه دلی سر بلند و سری سربه زیر الف) قالب سروده مورد نظر چیست؟ ب) یک مورد از ویژگی های « زبانی » سروده را بنویسید. ج) در سطح ادبی، تقلید از سبک و خراسانی در سروده بالا دیده می شود.	
۰/۵	۲۹- ویژگی های کلی سروده زیر از « ملک الشعرای بهار » شاعر دوره بیداری را بنویسید. « دومورد » « من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان جور و پیداد کند عمر جوانان کوتاه گر شد از جور شما خانه موری ویران کنج ویرانه زندان شد اگر سهم بهار ۳۰- متن زیر را از دیدگاه « زبانی » و « ادبی » بررسی کنید. (هر سطح یک مورد) « ... اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته... » « قائم مقام فراهانی »	
۰/۲۵	۳۱- با توجه به متن زیر از « چرند و پرند دهخدا » دو مورد از ویژگی های « فکری » نثر مشروطه را بنویسید. « گفتم: بابا والله من مرده شماها زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطه خالی چطور است؟ گفتند: « برو پی کارت سواد نداری حرف نزن. » باری حالا بعد از دو سال سر حرف من افتاده اند، حالا تازه می فهمید که شأن مقنن (= قانون گذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. این ها را مردم تازه می فهمند من از قدیم می فهمیدم ، چون گریه های مادرم را دیده بودم ، برای این که چشم های مثل ازرق شامی بابام هنوز یادم بود.»	
۱		
۱		
۲۰	جمع نمره	در پناه یزدان پاک باشید

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu	
ردیف		نمره			
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲نمره) ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ - تاریخ مشروطه ۰/۲۵ ص ۱۹				
۲	ج) «فرخی یزدی» ۰/۲۵ ص ۱۷				
۳	الف) تاریخی ۰/۲۵ ص ۱۸ ب) ققنوس ۰/۲۵ ص ۷۱				
۴	الف) «۳» (علی مؤذنی) ۰/۲۵ ص ۸۰ ب) «۴» (جلال آل احمد) ۰/۲۵ ص ۴ ج) «۲» (سیمین دانشور) ۰/۲۵ ص ۴				
۵	ب) سبک شناسی (۲نمره) «ب» حقوق مدنی زنان ۰/۲۵ ص ۴۶				
۶	الف) «نادرست» ۰/۲۵ ص ۴۳ ب) درست ۰/۲۵ ص ۹۹				
۷	۱- واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کمتر می‌شود. ۲- به دلایل گوناگون، بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد می‌شود. ۳- برخلاف نثر دوره‌های پیش، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌یابد. «یک مورد» ۰/۵ ص ۴۵				
۸	«ب» موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است. ۰/۲۵ ص ۹۹				
۹	زیرا رواج شعر نونیمایی و سنت‌شکنی هادر قالب شعر و موسیقی و قافیه، مقبول طبع بسیاری قرار گرفت، واحد شعر بیشتر به جای بیت، بند شد. ۰/۵ ص ۹۶				
۱۰	ج) موسیقی شعر (۶نمره) «سه مورد» حذف همزه. ۱- «بارانی است» هجای پایانی مصراع اول ۲- «مَن اکنون» هجای هفت از مصراع دوم و «بحرانی است» هجای پایانی از مصراع دوم «ذکر عدد سه کافی است» ۰/۲۵ ص ۴۹				
۱۱	الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «ی» در هجای اول، زبانی ۰/۲۵ ص ۵۴ ب) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «ـُ» در هجای اول، زبانی ۰/۲۵ ص ۵۰				
۱۲	الف) بیت «ب» وزن «ناهمسان» دارد، برابر با: «مستفعلُ - فاعلاتنُ - مستفعلُ» یا «مفعولُ - مفاعِلنُ - مفاعِلنُ» ۰/۲۵ ص ۲۴ ب) زیرا وزن پایه‌ها تکرار یک‌نواخت و یکسانی ندارند. ۰/۲۵ ص ۲۱				
۱۳	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵				
۲/۵	پایه های آوایی				
	چَر خَ بَر هَم	زَن مَر غَی	رِ مَ را دَم	گَر دَد	
				- /	
				- UU	
	مَن نَ آ نَم	کِ زَ بو نی	کِ شَ مَز چَر	خِ فَ لَک	
	- U -	- UU -	- UU -	- UU	
	وزن شعر ۰/۵	فا علاتن	فَعِلاتن	فَعِلاتن	
الف) در رکن اول آوردن «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» ۰/۲۵ ص ۸۴ ب) در رکن پایانی «ابدال» آوردن «فع لن» به جای «فَعِلن» ۰/۲۵ ص ۸۵					
۱۴	«ب» بحر هزج مثنی سالم آوردن چهار «مفاعیلن» ۰/۲۵ ص ۱۰۷				
۱۵	«ب» در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والستلام «فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلن» ۰/۵ ص ۹۰				
ادامه در صفحه دوم					

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح																					
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲۳																							
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																							
ردیف	نمره																								
۶	<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>سَع دِی نَ</td><td>ظَ رَزِ رِوِ یَت</td><td>کُو تَه نَ</td><td>کُ نَد هَر گِز</td></tr><tr><td></td><td>وَر رِوِ یَ</td><td>بِ گَر دَا نِی</td><td>دَر دَا مَ</td><td>نَ تَا وِی زَد</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>U - -</td><td>- - - U</td><td>U - -</td><td>- - - U</td></tr><tr><td>ص ۴۹</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td></tr></table>					پایه‌های آوایی	سَع دِی نَ	ظَ رَزِ رِوِ یَت	کُو تَه نَ	کُ نَد هَر گِز		وَر رِوِ یَ	بِ گَر دَا نِی	دَر دَا مَ	نَ تَا وِی زَد	نشانه‌های هجایی	U - -	- - - U	U - -	- - - U	ص ۴۹	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵
پایه‌های آوایی	سَع دِی نَ	ظَ رَزِ رِوِ یَت	کُو تَه نَ	کُ نَد هَر گِز																					
	وَر رِوِ یَ	بِ گَر دَا نِی	دَر دَا مَ	نَ تَا وِی زَد																					
نشانه‌های هجایی	U - -	- - - U	U - -	- - - U																					
ص ۴۹	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵																					
۱۷	«مُستفعلین» ۰/۲۵ ص ۲۴																								
۱۸	د) زیبایی شناسی (۶ نمره) الف) اغراق ۰/۲۵ ص ۸۸ ب) تضاد ۰/۲۵ ص ۵۹ ج) تضمین ۰/۲۵ ص ۳۲ د) حس آمیزی ۰/۲۵ ص ۱۱۳																								
۱۹	«ب» «ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن / پور داستان جان ز چاه نابردار در نخواهد برد» ۰/۲۵ ص ۳۰																								
۲۰	۱- تیر، دی ماه، اردیبهشت ۰/۲۵ ۲- خاک و خشت ۰/۲۵ ص ۲۸																								
۲۱	درد عین درمان است. ۰/۲۵ در تناقض تضاد در یک امر است نه دو امر، درد نمی‌تواند عین درمان باشد. ۰/۲۵ ص ۶۳																								
۲۲	الف) «اسلوب معادله» زیرا هر مصراع استقلال نحوی و معنایی خودش را دارد. «هر پاسخ مشابه» ۰/۵ ص ۱۱۴ ب) «حسن تعلیل» زیرا شاعر دلیلی شاعرانه و غیر واقعی برای سخن خویش آورده است. یا چشمک زدن ستارگان را از ناز و کرشمه یار بر آسمان می‌داند. ۰/۵ ص ۱۱۷																								
۲۳	الف «مرتب» ۰/۲۵ ب) لف دوم: «رخ» ۰/۲۵ ج) نشر سوم: «بادام» ۰/۲۵ ص ۵۷																								
۲۴	«ایهام تناسب» ۰/۲۵ واژه‌های: کیش و پرستش ۰/۵ ص ۹۰																								
۲۵	الف) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۰ ب) اغراق ۰/۲۵ ص ۸۸																								
۲۶	«د» تناقض ۰/۲۵ ص ۶۰																								
۲۷	۱- مجدد ۰/۲۵ ۲- قالب شعر نو ۰/۲۵ ص ۹۰																								
۲۸	ه) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) الف) غزل ۰/۲۵ ص ۱۰۰ ب) ۱- زبان و واژگان شعر به سبک خراسانی نزدیک است. ۲- ساختمان واژگان بیشتر ساده و متناسب با جنگ و ایثار و وطن دوستی است. ۳- آشنایی زدایی زبانی و به کاربردن ترکیب‌های تازه و بی‌سابقه مانند: خاطرات ترک خورده، سراپا زرد بودن. «ذکر یک مورد» ۰/۵ ص ۱۰۰ ج) عراقی ۰/۲۵ ص ۹۹																								
۲۹	۱- زبان شعری بهار حماسی و سبک شعرش خراسانی است. ۲- بهار شناخت و توانمندی خود را در خدمت آزادی و وطن خواهی در آورد. ۳- برای ارتباط با مردم مفاهیم سیاسی را با زبان ساده و صمیمی بیان می‌کند. ۴- مظاهر استبداد و استعمار را نقد می‌کند و برای دیدگاه خود زبان ادبی برمی‌گزیند. ۵- واقعیات جامعه آن روز را در اختیار مردم قرار می‌دهد. «دو مورد» هر مورد ۰/۵ صص ۱۶ و ۱۷																								
۳۰	زبانی ۱- وجود تکلف و تصنع با به کارگیری کلمات و ترکیبات عربی ۲- تقلید از زبان سبک سعدی در گلستان ۰/۵ ادبی: ۱- کاربرد آرایه تشبیه و جناس، واج آرایه ۰/۲۵ ۲- شیوه نثر مسجع و به کارگیری آرایه سجع ۰/۲۵ ص ۱۹																								
۳۱	۱- دهخدا با هوشیاری و با استفاده از زبان طنز و تمسخر به جنگ با مفاسد اجتماعی زمان خود می‌رود ۲- از تجدد خواهی نوگرایی، آزادی طلبی با هدف تأثیر پذیری بر عامه مردم سخن می‌گوید. ۳- اثرش نوعی نقد اجتماعی و طنز سیاسی به شمار می‌رود. «دو مورد» هر مورد ۰/۵ ص ۲۰ (یا هر پاسخ مناسب دیگر)																								
۲۰	" در پایان، نظر همکاران محترم در بخش «نقد و تحلیل» صائب است."																								

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۴ (برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)

الف تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

- ۱- یک اثر از «ملک الشعرای بهار» نام ببرید .
۲- کدام یک از جمله های زیر درست است ؟
الف) «فتحعلی خان صبای کاشانی» ، پرچمدار بازگشت ادبی است .
ب) «میرزاده عشقی» پرچمدار بازگشت ادبی است .
۳- کدام یک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری مؤثر نبود ؟
الف) رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی
ج) کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین
د) عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری
۴- متن زیر چه کسی را معرفی می کند ؟
« نام پدرش یوسف اعتصام الملک آشتیانی است . اوج سخن او در قطعات اوست که در آن ها به شیوه «انوری» و «سنایی» توجه دارد . برخی از اشعارش به صورت « مناظره » میان دو انسان ، جاندار یا شیء است او به مضامین اخلاقی ، پند و اندرز هم توجه دارد . »
۵- هر یک از آثار در ستون « الف » به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون « ب » مربوط است . (یک مورد در ستون « ب » اضافی است .)

الف	ب
۱) مدار صفر درجه	جلال آل احمد
۲) خسی در میقات	اسماعیل فصیح احمد محمود

ب سبک شناسی (۱/۵ نمره)

- ۶- کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است ؟
الف) از بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری (سادگی ، پیچیدگی) است .
ب) از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ، (طنز سیاسی - اجتماعی ، طنز اخلاقی) است .
ج) شاعری که با استفاده از واژه ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه شعری سروده (ادیب الممالک فراهانی ، عارف قزوینی) بود .
۷- در جاهای خالی واژگان مناسب بنویسید .
الف) نگرش شاعران و نویسندگان در شعر مشروطه ، از کلی نگری و ذهنیت گرایی به جزئی نگری و تغییر پیدا کرد .
ب) «نثر فارسی» حتی پیشتر از «شعر فارسی» در دوره بیداری ، قید و بندهای نثر را کنار می گذارد .
۸- یکی از درون مایه های شاخص « شعر عصر بیداری » را بنویسید .

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج	موسیقی شعر (۵ نمره)	
	۹- برای هر یک از ابیات زیر ، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید . (همسان یک پایه ای - ناهمسان - همسان دو لختی)	
۰/۲۵	الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی	گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند
۰/۲۵	ب) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری	کز آن جانب که او باشد ، صبا عنبر فشان آید
۰/۲۵	ج) در دام فتاده آهوئی چند	محکم شده دست و پای در بند
۱۰- بیت : « به حسن خُلق و وفا کسی به یار ما نرسد	تو را در این سخن انکار کار ما نرسد »	
۲/۲۵	الف) تقطیع هجایی کنید .	ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید .
۰/۲۵	۱۱- کدام یک از کلمات «تک هجایی» زیر، ممکن است در صورت اضافه شدن به کلمه دیگری «کوتاه» شود ؟	
	الف) دو	ب) سو
	ج) جو	د) مو
۰/۵	۱۲- اختیار «وزنی» بیت : « سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه	ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست » را بنویسید .
	۱۳- با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید .	
۰/۵	« یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد	به وداعی دل غمیده ما شاد نکرد »
۰/۵	الف) اختیار «زبانی» مضراع اول را مشخص کنید .	
۰/۵	ب) در رکن اول بیت ، کدام اختیار «وزنی» به کار رفته است ؟	
۰/۲۵	۱۴- برای بیت زیر کدام وزن ، « ترجیح » دارد ؟	
	« دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند	از گوشه بامی که پریدیم ، پریدیم »
	الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن	ب) مُستفعل مُستفعل مُستفعل مُستف
د	زیبایی شناسی (۵ نمره)	
۱	۱۵- در هر یک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است ؟ (قسمت «ب» یک مورد اضافه است).	
	«الف»	«ب»
	۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟	من در میان جمع و دلم جای دیگر است
	۲) اگر سنت اوست نوآوری ،	نگاهی هم از نو به سنت کنیم
	۳) دل و کشورت جمع و معمور باد	زملکت پراکندگی دور باد
	۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقت یک حرف نمی آرد	
۰/۵	۱۶- بیت زیر به چه داستانی «تلمیح» دارد ؟	
	« گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند	جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد »
	۱۷- کدام یک از عبارت های زیر درست و کدام نادرست است ؟	
۰/۲۵	الف) در بیت : حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی / « من از آن روز که در بند توأم ، آزادم » آرایه «تضمین» وجود دارد .	
۰/۲۵	ب) آرایه بیت : « سر من مست جمالت ، دل من خام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد » «متناقض نما» است .	
۰/۲۵	ج) در شعر : « می شناسمت / چشم های تو میزبان آفتاب صبح سبز باغ هاست / می شناسمت » آرایه «اغراق» وجود دارد .	
۰/۲۵	د) بیت : « نه خدا توانمش خواند ، نه بشر توانمش گفت	متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را » آرایه «تلمیح» ندارد .
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

۰/۲۵	۱۸- با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید .	
۰/۵	۱- منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
۰/۲۵	۲- روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند	
۰/۲۵	الف (در کدام بیت « لف و نشر نامرتب » (مشوش) به کار رفته است ؟ ب (در چه صورتی « لف و نشر » نامرتب (مشوش) ایجاد می شود ؟ ج (به غیر از « لف و نشر » چه آرایه مشترکی در این دو بیت به کار رفته است ؟	
۰/۲۵	۱۹- در بیت : « روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما »	
۰/۵	الف (کدام واژه ، آرایه « ایهام تناسب » به وجود می آورد ؟ ب (دو معنی این واژه را بنویسید . ج (این واژه با کدام یک از کلمات بیت « تناسب » دارد ؟	
۰/۲۵	۲۰- در کدام یک از ابیات زیر آرایه « تضاد » وجود دارد ؟	
۰/۵	الف (فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی ب (اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را ج (ما با توایم و با تو نه ایم؛ اینت بوالعجب د (چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش	
۰/۵	نقد و تحلیل نظم و نثر (۳ نمره)	
۰/۵	۲۱- یک ویژگی « فکری » شعر « عارف قزوینی » را در ابیات زیر بنویسید . « ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است » « جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است »	
۰/۵	۲۲- با توجه به متن زیر از « سید محمد علی جمالزاده » به پرسش ها پاسخ دهید . « شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه ، در اداره با هم قطارها قرار و مدار گذاشته بودیم که هرکس اول ترفیع رتبه یافت، به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد ؛ زد و ترفیع رتبه به اسم من در آمد. عیالم گفت : « تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را خط بکش و بگذار سماق بکند . »	
۰/۵	الف (یک ویژگی مهم « سبک نویسندگی جمالزاده » را در این عبارت بنویسید . ب (یک « کنایه » از متن بالا بیابید و مفهوم آن را بنویسید .	
۰/۵	۲۳- دو ویژگی شعر « ققنوس »، سروده « نیما یوشیج » را از نظر « قالب » بنویسید . « ققنوس، مرغ خوش خوان، آوازه جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می کند . »	
۰/۵	۲۴- با توجه به سروده زیر از « سلمان هراتی »، شاعر انقلاب اسلامی، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید . ۱- « دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت ، آیینه دار من و تو » ۲- « این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو »	
۰/۵	الف (دو ویژگی « ادبی » بیت « یک » را بنویسید . ب (دو ویژگی « زبانی » بیت « دو » چیست ؟	
۰/۵	ادامه سوالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	نام و نام خانوادگی :
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه : ۵	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

بخش انتخابی

دانش آموزان عزیز برای کسب ۴ نمره، از سؤالات ۲۵ تا ۴۰ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

- ۰/۵ ۲۵ - در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید .
الف (بیت زیر نمونه ای از اشعار سید اشرف الدین گیلانی « نسیم شمال » است .
« غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم
ب (در عصر « مشروطه » بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های بود .
- ۰/۵ ۲۶ - موضوع منظومه « حیدر بابایه سلام » ، سروده « استاد شهریار » چیست ؟
- ۰/۵ ۲۷ - متن زیر از کتاب « چرند و پرند » نوشته « دهخدا » در دوره « بیداری » است ؛ دو ویژگی « زبانی » آن را بنویسید .
« باری ، چه دردسر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار وا داشت . حالا که می بیند آن روی کار بالاست ،
دست و پایش را گم کرده ، تمام آن حرف ها یادش رفته . تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ، رنگش می پرد .
هی می گوید : آمان از هم نشین بد . »
- ۰/۵ ۲۸ - واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید .
الف (زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک (خراسانی ، هندی) نزدیک است .
ب (مخاطب شعر در ادبیات معاصر (روشنفکران ، عامه مردم) هستند .
- ۰/۵ ۲۹ - در بیت : « چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست »
اختیار وزنی « ابدال » در کدام قسمت آن به کار رفته است ؟
- ۰/۵ ۳۰ - وزن بیت : « درد عشقی کشیده ام که می پرس زهر هجری چشیده ام که می پرس » چیست ؟
الف (فاعلاتن مفاعیلن فعلن ب) مفتعلن فاعلاتن فع
- ۰/۵ ۳۱ - نام « بحر » بیت زیر را بنویسید .
« روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد »
- ۰/۵ ۳۲ - با توجه به قسمت مشخص شده در شعر زیر ، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید .
« و به آنان گفتم / هر که در حافظه چوب ببیند باغی ، / صورتش در وزش بیشه شور ابدی خواهد ماند . / هر که با مرغ
هوا دوست شود ، / خوابش آرام ترین خواب جهان خواهد بود . »
- ۰/۵ ۳۳ - الف (چند پایه آوایی وجود دارد ؟ ب) یک هجای کشیده بیابید و بنویسید .
۳۳ - با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه « متناقض نما » به کار رفته است .
« ز کوی یار می آید نسیم باد نوروژی از این باد ار مدد خواهی ، چراغ دل بر افروزی »
- ۰/۵ ۳۴ - آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید .
الف (بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (اسلوب معادله - ایهام)
ب (گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا (تلمیح - تشبیه)
- ۰/۵ ۳۵ - چگونه به آرایه « حس آمیزی » در بیت زیر پی می برید ؟
« بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت »

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	۳۶- برای هر یک از ابیات زیر یک آرایه ادبی بنویسید . الف (عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را ب (رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد	۰/۵
	۳۷- دو ویژگی سطح « فکری » ابیات زیر را بنویسید . « از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران شو بار سفر بند که یاران همه رفتند تنها به قفس ماندو هزاران همه رفتند	۰/۵
	۳۸- شعر زیر از مجموعه « زمستان » سروده «خوان ثالث» است ؛ دو ویژگی شعری این شاعر را بنویسید . « سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / و گر دست محبت سوی کسی بازی، به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است . »	۰/۵
	۳۹- کدام یک از عبارت های زیر ویژگی « ادبی » و کدام یک ویژگی « زبانی » شعر «ادبیات معاصر» است ؟ الف (لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است . ب (صور خیال جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره قبل نیستند .	۰/۵
	۴۰- وزن بیت زیر از تکرار چهار بار پدید آمده است . « به پایان آمد این دفتر ، حکایت همچنان باقی است به صد دفتر نشاید گفت حسب الحال مشتاقی »	۰/۵
	فرجامتان نیک باد	جمع نمره
		۲۴

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح																																																																						
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱																																																																								
دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																																																																								
ردیف	راهنمای تصحیح					نمره																																																																				
۱	الف) تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک شناسی، تاریخ تطور نظم فارسی، دیوان اشعار (ذکر یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۶					۰/۲۵																																																																				
۲	«الف» یا « فتحعلی خان صبا ی کاشانی » پرچمدار بازگشت ادبی است ۰/۲۵ ص ۱۳					۰/۲۵																																																																				
۳	« د » یا « عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری ۰/۲۵ ص ۱۴					۰/۲۵																																																																				
۴	پروین (رخشنده) اعتصامی ۰/۲۵ ص ۷۰					۰/۲۵																																																																				
۵	۱- احمد محمود ۰/۲۵ ص ۷۸ ۲- جلال آل احمد ۰/۲۵ ص ۷۴					۰/۵																																																																				
۶	ب) سبک شناسی (۱/۵ نمره) الف) سادگی ۰/۲۵ ص ۴۲ ب) طنز سیاسی - اجتماعی ۰/۲۵ ص ۴۶ ج) عارف قزوینی ۰/۲۵ ص ۴۲-۴۳					۰/۷۵																																																																				
۷	الف) عینیت گرایی (عینی بودن) ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) مصنوع و فنی ۰/۲۵ (اگر دانش آموز یک مورد را هم بنویسد نمره تعلق می گیرد. ص ۴۵					۰/۵																																																																				
۸	«آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم، دانش ها و فنون نوین ۰/۲۵ ص ۴۴ (ذکر یک مورد کافی است.) (همکاران محترم به مفاهیم مشابه نمره تعلق می گیرد.)					۰/۲۵																																																																				
۹	ج) موسیقی شعر (۵ نمره) الف) همسان دو لختی ۰/۲۵ ص ۵۳ ب) همسان یک پایه ای ۰/۲۵ ص ۵۰ ج) ناهمسان ۰/۲۵ ص ۵۲ (همکاران محترم توجه فرمایند در این قسمت ذکر « یک پایه ای » و « دو لختی » در پاسخ نامه مهم است و صرفا با ذکر « همسان » نمره تعلق نمی گیرد.)					۰/۷۵																																																																				
۱۰	<table><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>ب</td><td>حس</td><td>ن</td><td>خل</td><td>ق</td><td>و</td><td>فا</td><td>کس</td><td>ب</td><td>یا</td><td>ر</td><td>ما</td><td>ن</td><td>ر</td><td>سَد</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>ت</td><td>را</td><td>د</td><td>رین</td><td>س</td><td>خ</td><td>نن</td><td>کا</td><td>ر</td><td>کا</td><td>ر</td><td>ما</td><td>ن</td><td>ر</td><td>سَد</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>نشانه های هجایی</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>u</td><td>-</td><td>-</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>u</td><td>-</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>وزن</td><td colspan="3">مفاعِلُن</td><td colspan="3">فعلاتِن</td><td colspan="3">مفاعِلُن</td><td colspan="3">فعلن</td><td colspan="4">۰/۷۵</td></tr></table>					تقطیع هجایی	ب	حس	ن	خل	ق	و	فا	کس	ب	یا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵	تقطیع هجایی	ت	را	د	رین	س	خ	نن	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵	نشانه های هجایی	u	-	u	-	u	u	-	-	u	-	u	-	u	u	-	۰/۷۵	وزن	مفاعِلُن			فعلاتِن			مفاعِلُن			فعلن			۰/۷۵				۲/۲۵
تقطیع هجایی	ب	حس	ن	خل	ق	و	فا	کس	ب	یا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵																																																										
تقطیع هجایی	ت	را	د	رین	س	خ	نن	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵																																																										
نشانه های هجایی	u	-	u	-	u	u	-	-	u	-	u	-	u	u	-	۰/۷۵																																																										
وزن	مفاعِلُن			فعلاتِن			مفاعِلُن			فعلن			۰/۷۵																																																													
۱۱	« ب » یا « سو » ۰/۲۵ ص ۵۳					۰/۲۵																																																																				
۱۲	بلند بودن هجای پایان مصراع ها (هجای پایانی مصراع ها چه کوتاه باشد، چه کشیده، همواره بلند به حساب می آید و با علامت (-) نشان داده می شود.) ۰/۵ ص ۸۳-۸۴ (همکاران محترم اگر دانش آموز هر یک از این مفاهیم را برساند پاسخ درست است.)					۰/۵																																																																				
۱۳	الف) امکان حذف همزه ۰/۵ (در هجای چهارم مصراع اول، یا / د / با / دان اگر دانش آموز فقط هجا را بیان کرد ۰/۲۵ نمره تعلق گیرد. ص ۸۴ ب) آوردن « فاعلاتن » به جای « فعلاتن » ۰/۵ ص ۸۴					۰/۵ ۰/۵																																																																				
۱۴	« ب » یا « مستفعل مستفعل مستفعل مستف » ۰/۲۵ ص ۲۷					۰/۲۵																																																																				
۱۵	زیباشناسی (۵ نمره) ۱- متناقض نما ۰/۲۵ ص ۶۰ ۲- ایهام ۰/۲۵ ص ۹۰ ۳- لف و نشر ۰/۲۵ ص ۶۲ ۴- اغراق ۰/۲۵ ص ۹۲					۱																																																																				
۱۶	یاد آوری داستان « بر دار کردن حسین بن منصور حلاج » عارف بزرگ قرن چهارم ۰/۵ ص ۳۲					۰/۵																																																																				

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱			
دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu			
ردیف		راهنمای تصحیح				نمره	
۱۷		الف) درست ۰/۲۵ ص ۳۳ ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۳۰ ج) درست ۰/۲۵ ص ۸۹ د) نادرست ۰/۲۵ ص ۳۲				۱	
۱۸		الف) بیت (دو) یا « روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند » ۰/۲۵ ص ۵۹ ب) اگر ارتباط لف ها با نشر ها نا منظم باشد ، لف و نشر نامرتب (مشوش) خواهد بود . ۰/۵ (و یا هر پاسخ مشابه دیگر) ص ۵۸ ج) مراعات نظیر (تناسب) ۰/۲۵ ص ۵۸-۵۹				۱	
۱۹		الف) آیت ۰/۲۵ ب) نشانه ۰/۲۵ آیه ۰/۲۵ ج) تفسیر ۰/۲۵ ص ۹۱				۱	
۲۰		« ب » یا « این که گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ۰/۵ ص ۵۹				۰/۵	
۲۱		ه) نقد و تحلیل نظم ونثر (۴نمره) (به پاسخ ها و مفاهیم مشابه و درست دیگر نمره تعلق می گیرد) در شعر « عارف قزوینی » مضامین وطن دوستی ، مبارزه با دشمنان وطن، سوز و شور عشق و دردمندی نسبت به میهن، بر انگیختن مردم ، آزادی خواهی ۰/۵ ص ۱۷				۰/۵	
۲۲		الف) کاربرد کلمات عامیانه و متداول در نثر ، نزدیکی کلام به طبع خوانندگان ، کاربرد کنایات ، جملات کوتاه و.. (ذکر یک مورد کافی است .) ۰/۵ ب) خط بکش : کنایه از حذف کن سماق بمکند : کنایه از انتظار بکشند (ذکر یک مورد کافی است .) ۰/۵ ص ۷۴				۰/۵ ۰/۵	
۲۳		این شعر در قالب شعر نو (نیمایی) سروده شده است که در آن یکسانی مصراع ها از نظر تعداد هجا ها شرط نیست و شعر وزن و قافیه دارد . ۰/۵ ص ۸۲				۰/۵	
۲۴		الف) دیروز و امروز : تضاد و مجاز - خورشید آینه دار من و توست : تشبیه - کلمات : « باغ ، داغ » و « من ، چمن » : جناس - باغ : استعاره از ایران ، غربتی که در محیط ایران وجود داشت - دشت : استعاره از کشور و وطن - غربت باغ : اضافه استعاری (ذکر دو مورد کافی است .) ۰/۵ ب) بیت پنج جمله است . این فصل : نهاد - فصل من و تو : مسند : فعل جمله پنجم به قرینه حذف شده است . ذکر دو مورد کافی است . ۰/۵ ص ۷۸ (یا هر مورد صحیح دیگر)				۱	
		بخش انتخابی : همکاران محترم مصحح توجه کنند ، اگر دانش آموزان به بیش از ۸ سوال انتخابی پاسخ داده باشد فقط ۸ سوال اول را تصحیح نمایید .					
۲۵		الف) انتقادی ۰/۲۵ ص ۱۶ ب) تاریخی ۰/۲۵ ص ۱۹				۰/۵	
۲۶		شاعر در این منظومه با شیفتگی تمام از اصالت فرهنگی و زیبایی های روستای زادگاهش یاد می کند . ۰/۵ ص ۷۱				۰/۵	
۲۷		این متن از نظر زبانی ساده و دور از تعابیر پیچیده و به زبان محاوره ای و عامیانه نزدیک است . جملات کوتاه و کنایه استفاده شد . واژه فرانسوی « ژاندارم در آن به کاررفته است . » (همکاران محترم به ویژگی های زبانی دیگر هم نمره تعلق می گیرد .) ۰/۵ ص ۶۵				۰/۵	
۲۸		الف) خراسانی ۰/۲۵ ص ۹۹ ب) عامه مردم ۰/۲۵ ص ۹۷				۰/۵	
۲۹		شاعر در هجای سیزدهم از رکن پایانی مصراع دوم ، هجای بلند « این » را معادل با دو هجای کوتاه « کِ ، خَ » در رکن پایانی مصراع اول قرارداده است ، بنابراین (- uu) ابدال دارد . ۰/۵ ص ۸۵				۰/۵	
۳۰		« الف) یا « فاعلاتن مفاعیلن فعّلن » ۰/۵ ص ۲۲				۰/۵	
۳۱		رمل ۰/۵ ص ۱۰۸-۱۰۷ - ۰/۵				۰/۵	
۳۲		الف) چهار پایه آوایی (چهارده هجا) ۰/۲۵ ب) « رام » ، فعل « بود » در اصل هجای کشیده است و چون در هجای آخر بیت قرار گرفت مطابق با اختیارات شاعری هجای بلند تلفظ می شود. ۰/۲۵ ص ۱۱۱				۰/۵	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱
دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۳۳	زیرا تضاد در یک امر است نه دو امر ۰/۵ (باد ، چراغ را بر می افروزد : متناقض نما است) ص ۱۶۳	۰/۵
۳۴	الف (ایهام ۰/۲۵ ص ۸۹ ب (تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۶	۰/۵
۳۵	در ترکیب « خنده شیرین » دو حس « شنوایی » و « چشایی » به هم آمیخته اند . ۰/۵ ص ۱۱۴	۰/۵
۳۶	الف (اسلوب معادله ، استعاره ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۵ ب (حسن تعلیل ، استعاره مکنیه ، تشخیص ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۵
۳۷	آزادی خواهی ، مبارزه با ظلم و استبداد در شعر آشکار است . شاعر در رثای یاران مبارزش که در راه آزادی وطن به شهادت رسیده اند ، مرثیه سرایی می کند . توجه به مردم هم در شعرا او مشهود است ۰/۵ ص ۴۶	۰/۵
۳۸	شعر « اخوان ثالث » شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می کند. او زبانی « نمادین » دارد. ۰/۵ ص ۷۲	۰/۵
۳۹	الف (زبانی ۰/۲۵ ص ۹۶ ب (ادبی ۰/۲۵ ص ۹۷	۰/۵
۴۰	مفاعیلن ۰/۵ ص ۱۱۲	۰/۵
۲۴	" دربخش نقد و تحلیل ، نظر همکاران محترم صائب است "	

همکاران ارجمند : خدا قوت ؛ از زحمات شما سپاسگزاریم

ایران تونل
توشه ای برای موفقیت